

پارک علم و فناوری

گزارش پرسشنامه بررسی مسائل موثر بر اشتغال پذیری

خرداد ۱۴۰۰

پارک علم و فناوری

فهرست

۳	مقدمه
۶	خلاصه مدیریتی
۹	طراحی پرسشنامه
۱۲	اطلاعات عمومی پژوهش
۱۶	تنظیم جامعه آماری
۱۹	نتایج کلی
۲۴	جزئیات نتایج و نمودارها
۴۷	پیشنهاد‌های پژوهشی آینده
۴۹	جمع‌بندی

پارک علم و فناوری

پارک علم و فناوری

مقدمه

اشتغال‌پذیری مفهومی است که از قابلیت فرد برای پیدا کردن شغلی متناسب با توانایی‌هایش، نگهداشت آن شغل و در صورت نیاز تغییر آن صحبت می‌کند. این مفهوم در دنیا نزدیک به ۱۰۰ سال قدمت دارد و در دهه اخیر نیز در کشور ما، توجه دانشگاهیان، سازمان‌ها و اکوسیستم کارآفرینی را به خود جلب کرده است.

در ادبیات این حوزه، اشتغال‌پذیری به عنوان یکی از عوامل مهم و موثر در بیکاری افراد مطرح می‌شود. به دلیل اهمیت این موضوع در اشتغال افراد، پارک علم و فناوری دانشگاه شریف پژوهشی را طرح‌ریزی و اجرا کرد تا وضعیت اشتغال‌پذیری دانشجویان و دانش‌آموختگان کشور را بررسی کرده، مسائل موثر بر آن را شناسایی کند و میزان اهمیت و تاثیر هر یک را در بازار کار ایران ارزیابی کنیم.

در این راستا، پژوهش‌ها و ساختارهای جهانی حول این مفهوم بررسی شدند. نتیجه این بررسی، شناسایی چالش‌های کلی کارجویان بود. با در دست داشتن این چالش‌ها، مصاحبه‌های عمیقی با کارجویان مختلف ترتیب داده شد. این کارجویان از رشته‌ها و سوابق شغلی متفاوت بودند. بعد از انجام ۲۰ مصاحبه عمیق، پاسخ‌ها به اشباع رسیده و مسائل اصلی موثر بر اشتغال‌پذیری مشخص شدند.

مقدمه

مسائل اصلی استخراج شده از نتایج پرسشنامه عبارت بودند از:

- کمبود فرصت‌های شغل برای دانشجویان بدون سابقه کار
- کمبود شغل در برخی حوزه‌ها یا رشته‌های تحصیلی
- کمبود نیروی کار ماهر در مشاغل پرتقاضا
- کمبود شغل در شهرستان‌ها
- نیاز به معرف (پارتی) برای ورود به شغل در برخی حوزه‌ها
- عدم اطلاع دانشجویان و یاد نگرفتن مهارت‌های تخصصی لازم برای ورود به شغل
- کمبود مهارت‌های کار پیدا کردن در دانشجویان (مصاحبه شغلی، رزومه‌نویسی)
- انتخاب رشته نامتناسب با علایق و توانایی‌ها

گام بعدی، بررسی این مسائل در مقیاسی جامع‌تر بود. با این هدف، پرسشنامه‌ای طراحی و در کانال‌های کاریابی استانی و عمومی منتشر شد. مخاطب اصلی این پرسشنامه دانشجویان و دانش‌آموختگان بودند. در طول یک‌ونیم ماه، بیش از ۱۷۰۰ پاسخ دریافت شد و بعد از آن فاز تحلیل و بررسی داده‌ها کلید خورد. این گزارش نتایج تحلیل داده‌ها، بررسی شرایط بازار کار و ارزیابی وضعیت مسائل و چالش‌های اولیه است.

خلاصه مدیریتی

پارک علم و فناوری

خلاصه مدیریتی

از میان ۸ مسئله اصلی موثر بر اشتغال‌پذیری (معرفی‌شده در مقدمه)، ۵ مسئله در این پرسشنامه بررسی شدند. **بیش از ۱۷۰۰ نفر** این پرسشنامه را تکمیل کردند که بعد از همگن‌سازی و اعتبارسنجی داده‌ها، حدود **۶۰۰ پاسخ** مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج این ارزیابی در ادامه این گزارش به تفصیل آورده شده است.

بر اساس مطالعات و مصاحبه‌های انجام‌شده، فرضیه‌های اولیه پژوهش عبارت بودند از:

۱. افراد بدون سابقه کار بسیار سخت یا بسیار دیر به شغل می‌رسند.
۲. اغلب مشاغل نیاز به پارتی دارند.
۳. افراد مهارت‌های لازم در روش‌های جست‌وجوی شغل را ندارند.
۴. افراد انتخاب رشته‌ای متناسب با توانایی‌ها و علایق‌شان ندارند.
۵. تفاوت زیادی در نوع و تعداد مشاغل بین تهران و سایر شهرستان‌های وجود دارد.

نتایج ارزیابی، **۳ فرضیه اول را تایید کردند**. درباره **فرضیه ۴**، نتایج نشان دادند که افراد متناسب با علاقه و توانایی خود انتخاب رشته می‌کنند، اما به دلیل کمبود یا نبود شغل مرتبط، معمولاً به‌سختی کار پیدا می‌کنند یا مجبور به کار در حوزه متفاوت می‌شوند. در واقع می‌توان گفت **انتخاب رشته متناسب با علایق و توانایی بوده، اما متناسب با بازار کار نبوده است**.

فرضیه ۵ نیز با نتایج این پرسشنامه قابل‌تایید یا رد شدن نیست و لازم است برای بررسی آن، پژوهشی جداگانه مختص این موضوع تعریف شود.

خلاصه مدیریتی

نتایج پرسشنامه نشان می‌دهد:

- **تعداد آگهی‌های شغلی به صورت کلی کم بوده و این تعداد برای افراد بدون سابقه کار، کمتر است.**
به صورت میانگین ۷۸٪ افراد گفته‌اند که برای شغل موردنظرشان، کمتر از ۳ آگهی در ماه بوده است. بیش از ۵۰٪ آگهی‌های شغلی نیاز به تجربه کاری بیشتر از سه سال دارند.
 - **به طور میانگین نزدیک به ۳۰٪ از کسانی که سخت کار پیدا کرده یا اصلاً کار پیدا نکرده‌اند، گفتند که در اغلب مصاحبه‌های شغلی‌شان نیاز به پارتی یا معرف داشته‌اند.** این عدد در بین کسانی که به راحتی کار پیدا کرده‌اند، ۷٪ بود.
 - **تنها ۱۳٪ از کارجویان شناخت متعادلی از سایت‌های کاریابی تخصصی و روش‌های مختلف جست‌وجوی شغلی داشتند.** مابقی افراد سایت‌های کاریابی با مشاغل غیرتخصصی یا دولتی را بیشتر می‌شناختند.
 - **۳۶٪ از افراد کاریافته، در شغلی نامتناسب با رشته تحصیلی‌شان کار می‌کنند.** دلیل اصلی این افراد نیز، کم بودن شغل مرتبط با رشته‌شان است. در واقع افراد معمولاً به رشته تحصیلی خود علاقه‌مندند و متمایل‌اند شغلی مرتبط با رشته‌شان باشند.
- جزئیات بیشتر ارزیابی در بخش [نتایج](#) و نمودارها در [پیوست](#) گزارش آورده شده است.

طراحی پرسشنامه

پارک علم و فناوری

طراحی پرسشنامه

در طراحی سوالات این پرسشنامه از بین ۸ مسئله اشتغال‌پذیری، ۵ مسئله که ارتباط مستقیمی با کارجویان دانشگاهی دارند، به‌کارگرفته شده‌اند. این مسائل عبارت بودند از:

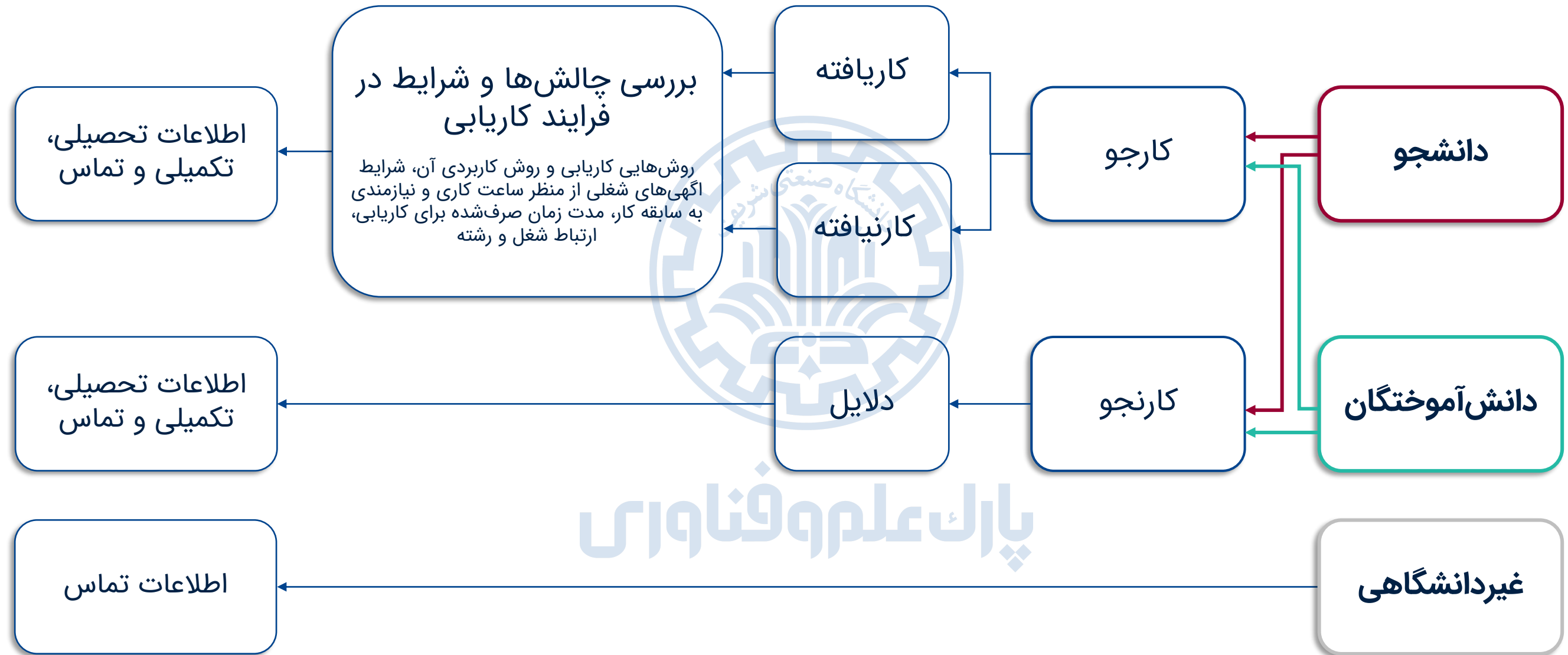
- کمبود فرصت‌های شغل برای دانشجویان بدون سابقه کار
- کمبود شغل در استان‌هایی به غیر از تهران
- نیاز به معرف (پارتی) برای ورود به شغل در برخی حوزه‌ها
- کمبود مهارت‌های کار پیدا کردن در دانشجویان (مصاحبه شغلی، رزومه‌نویسی و...)
- انتخاب رشته نامتناسب با علایق و توانایی‌ها

بررسی سایر مسائل در مقیاس سازمانی، نتایج بهتری می‌دهند و بهتر است در پژوهشی دیگر ارزیابی شوند. علاوه بر این، برخی از این ۸ مسئله، نیاز به بررسی و اقدام در سطح ملی دارند.

مخاطب اصلی پرسشنامه، کارجویان دانشگاهی (دانشجویان و دانش‌آموختگان) بودند. اما طراحی پرسشنامه به‌صورت عمومی انجام شده و همه افراد می‌توانستند پاسخ خود را وارد کنند. پاسخ‌های موردنظر در گام تحلیل داده، تفکیک شدند.

روندی که افراد برای تکمیل پرسشنامه طی کرده‌اند در صفحه بعد آورده شده است.

روند تکمیل کردن پرسشنامه

پارک علم و فناوری

اطلاعات عمومی پژوهش

پارک علم و فناوری

روند تکمیل پرسشنامه

۶ مهر

شروع فاز اول
توزیع پرسشنامه

۱۲ کانال کاریابی و دانشگاهی استان تهران
۲۰ کانال کاریابی در استان‌های دیگر

۱ آبان

بررسی نتایج اولیه و
شروع فاز دوم توزیع

۱۰ کانال عمومی استان‌های غیر تهران

۱۹ آبان

تکمیل فاز دوم

۱۶۰۰

پاسخ معتبر*

۱۷۷۵

پاسخ

۶۷%

نرخ پاسخ‌دهی

۳۱۶۱

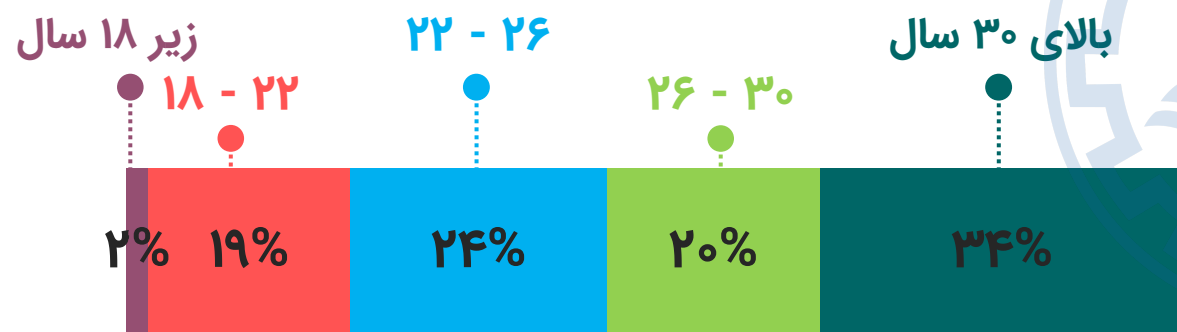
بازدید

* برای اطمینان از اینکه پاسخ‌دهندگان، کامل و بادقت پاسخ می‌دهند؛ چند سوال برای سنجش دقت آنها اضافه شد. پاسخ‌های معتبر بر اساس این سوالات تفکیک شده‌اند.

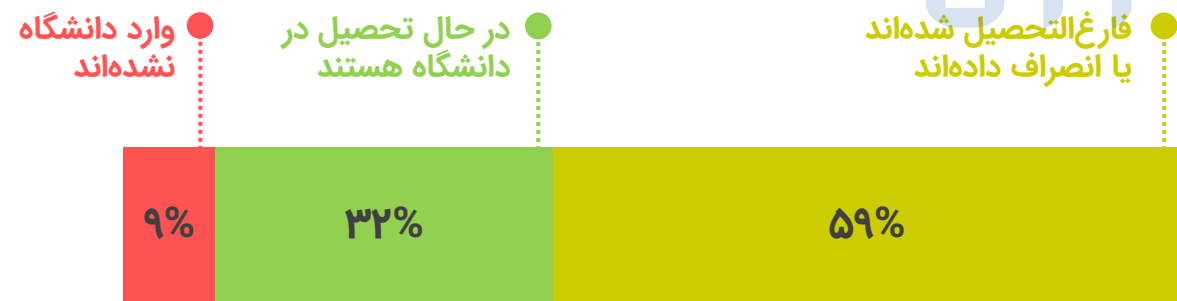
وضعیت کلی تکمیل کنندگان

چند درصد زن و چند درصد مرد بودند؟

در چه بازه سنی بودند؟

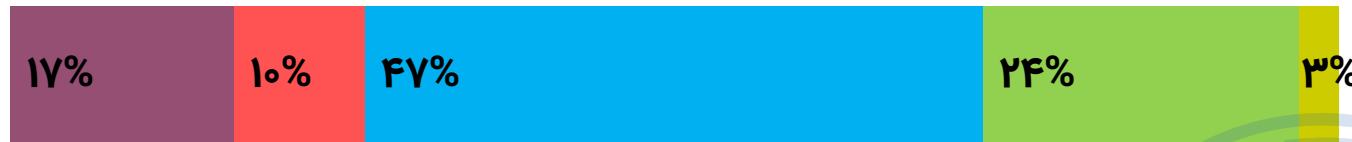

وضعیت تحصیلی افراد چگونه بود؟

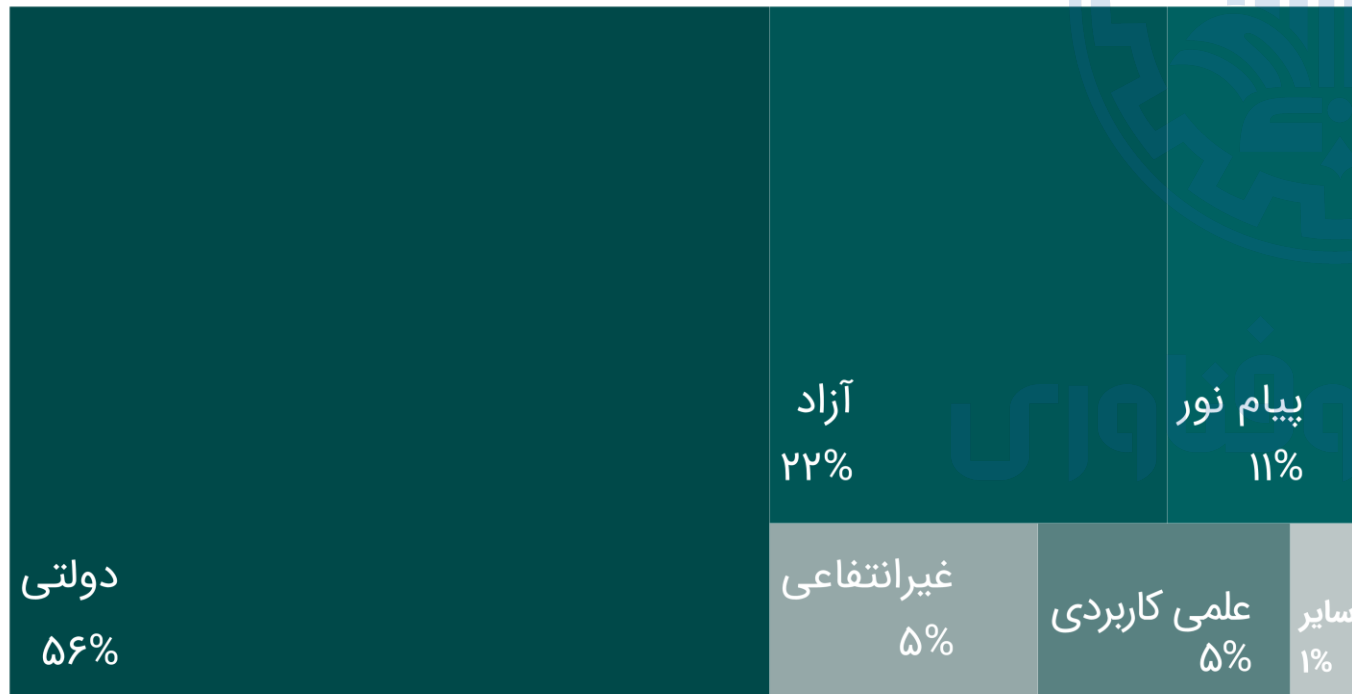
پارک علم و فناوری

وضعیت کلی تکمیل کنندگان

■ دیپلم و زیردیپلم
 ■ کاردانی
 ■ کارشناسی
 ■ کارشناسی ارشد
 ■ دکترا

آخرین مقطع تحصیلشان چه بوده است؟

آخرین دانشگاه محل تحصیلشان از چه نوع بود؟

پارک علم و فناوری

تنظیم جامعه آماری

پارک علم و فناوری

همگن سازی داده ها

داده های گردآوری شده، نامتوازن بوده و به صورت خام قابل استفاده نیستند. در نتیجه باید بر اساس مولفه های آماری و جامعه هدف این پژوهش (دانشجویان و دانش آموختگان) همگن شوند:

• بازه سنی

جامعه هدف پژوهش، بازه سنی ۱۸ تا ۳۰ سال است. علاوه بر این، بر اساس هرم جمعیتی کشور، نسبت افراد در بازه ۲۲ تا ۲۶ باید با افراد در بازه ۲۶ تا ۳۰ تقریباً برابر بوده و نسبت افراد بین ۱۸ تا ۲۲ سال از نسبت دو بازه سنی دیگر کمتر باشد.

• جنسیت

باید درصد مردان و زنان حدوداً یکسان باشد.

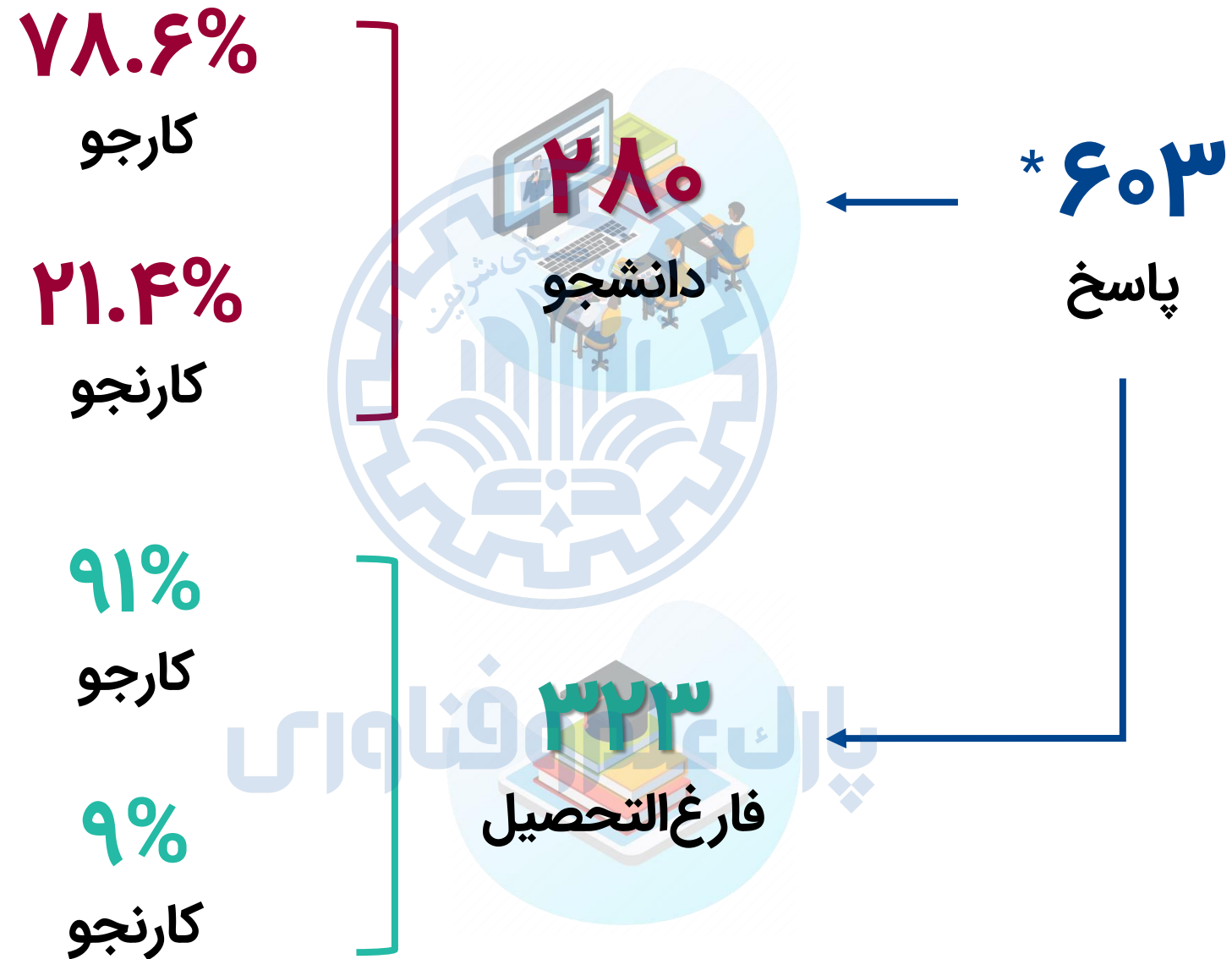
• دانشجویان و دانش آموختگان

جامعه هدف این پژوهش، دانشجویان و دانش آموختگان هستند و داده های دیگر حذف می شوند.

• استان

تعداد داده ها در استان های مختلف، بر اساس آمار وزارت علوم از نسبت دانشجویان و دانش آموختگان، همگن می شود.

جامعه آماری این پژوهش

* این حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران پذیرفتنی است.
حد بالای حجم نمونه لازم در فرمول کوکران، ۳۸۴ نفر اعلام شده است.

پارک علم و فناوری

نتایج کلی*

بررسی و تحلیل پاسخ‌های پرسشنامه نشان می‌دهد:

- حدوداً ۷۹٪ از دانشجویان دنبال کار هستند. اما تنها ۳۳٪ توانستند شغل پیدا کنند.
- سه عامل مهم در شغل نیافتن دانشجویان عبارت بودند از:
 - نبود شغل مرتبط با رشته (۳۱٪)
 - ترجیح دانشجویان به کار در حوزه‌ای مرتبط با تحصیلات‌شان است و تمایل کمی به انجام کارهای عمومی (تایپ، ترجمه، کار در رستوران و...) دارند.
 - کمبود کار پاره‌وقت (۲۳٪)
- تنها ۱۶٪ از افراد اعلام کرده‌اند که آگهی‌های شغلی پاره‌وقت، زیاد بوده است.
- فشرده بودن برنامه تحصیلی (۲۳٪)
- این مسئله مانع از پیدا کردن شغل و کسب تجربه در زمان دانشجویی می‌شود. همچنین این مسئله در دسته دلایل اصلی دنبال کار نبودن دانشجویان نیز قرار می‌گیرد.

* جزئیات نمودارها و نتایج در پیوست گزارش آورده شده است.

نتایج کلی

- **استفاده از سایت‌های کاریابی (با میانگین ۷۸٪) و رجوع به دوستان و آشنایان (با میانگین ۵۸٪)، دو روش پرکاربرد برای جستجوی شغل است؛ هم در بین دانشجویان و هم در بین دانش‌آموختگان. همچنین این دو روش، نتیجه بهتری نسبت به سایر روش‌ها داشته‌اند.**
 - پرکاربرد بودن و موثر بودن روش «رجوع به دوستان و آشنایان»، نشان از **اهمیت مسئله شبکه‌سازی** و تقویت مهارت‌های ارتباطی افراد دارد.
 - استفاده نکردن از سایر روش‌های کاریابی ممکن است به دو دلیل باشد؛ کارآمد نبودن روش و آگاه نبودن کارجویان از آن.
- **تعداد آگهی‌های شغلی به صورت کلی کم است.** این مسئله از دو سوال «تعداد آگهی‌های شغلی» و «تعداد ارسال رزومه» در یک ماه برداشت می‌شود. به صورت میانگین ۷۸٪ گفته‌اند که برای شغل موردنظرشان، کمتر از ۳ آگهی در ماه بوده است.
 - فرضیه‌ای وجود دارد که حدوداً ۸۰٪ موقعیت‌های شغلی خالی، آگهی نمی‌شوند و سازمان‌ها از شبکه خودشان، نیروها را جذب می‌کنند. کم بودن آگهی‌ها شغلی می‌تواند معلول این مسئله نیز باشد.
- **بررسی پاسخ‌ها نشان می‌دهد، بیش از ۵۰٪ آگهی‌های شغلی نیاز به تجربه کاری بیشتر از سه سال دارند.**
 - همچنین **۶۰٪ کسانی** که به راحتی کار پیدا کرده‌اند، بالای سه سال سابقه کار داشتند. هر چه میزان سابقه کار کمتر شده، فرایند کار پیدا کردن نیز سخت‌تر شده است.

نتایج کلی

در مجموع، بررسی نتایج، غالب فرضیه‌های اولیه پژوهش را تایید می‌کند.

- کمبود فرصت شغلی پاره‌وقت و فرصت شغلی برای افراد بدون سابقه کار، نبود فرصت کسب تجربه در زمان دانشجویی و کمبود فرصت شغلی در برخی رشته‌های تحصیلی از عمده عوامل موثر بر اشتغال‌پذیری دانشجویان و دانش‌آموختگان است.
- مسئله «نیاز به پارتی یا معرف» از جمله مسائلی بود که در فرایند مصاحبه‌های عمیق به‌عنوان عامل موثر بر اشتغال‌پذیری افراد ذکر شده بود. با توجه به امتیازدهی کارجویان **نزدیک به ۳۰٪ از به‌سختی کاریافته‌ها و کارنیافته‌ها در اغلب مصاحبه‌های شغلی خود، نیاز به پارتی یا معرف داشته‌اند.** این عدد در بین کسانی که به‌راحتی کار پیدا کرده‌اند، ۷٪ بود.
- نتایج مقایسه میزان شناخت افراد از **سایت‌های کاریابی** نشان می‌دهد، کسانی که به‌راحتی کار پیدا کرده‌اند، شناخت متعادلی از همه سایت‌های کاریابی دارند. از طرف دیگر کسانی که به‌سختی کار پیدا کرده‌اند یا کار پیدا نکرده‌اند، تنها سایت‌هایی را می‌شناسند که در لینک‌های اول جستجوهای گوگل قرار می‌گیرند و مشاغل عمومی و اکثراً دولتی را در سایت خود دارند. **این مسئله می‌تواند مرتبط با مهارت‌های جستجوی شغلی ضعیف در دانش‌آموختگان باشد که کانال‌های تخصصی برای جستجوی شغل را نمی‌شناسند.**

نتایج کلی

- سوال «ارتباط شغل و رشته» نشان می‌دهد، **دلیل اصلی ارتباط نداشتن شغل و رشته تحصیلی افراد، کمبود شغل در آن رشته‌هاست.** درصد کمی (حدود ۱۵٪)، به دلیل علاقه‌مند نبودن به رشته تحصیلی‌شان به شغل متفاوتی روی آورده‌اند.
 - ۴۲٪ شغلی کاملاً مرتبط با رشته تحصیلی و ۲۹٪ شغلی تا حدودی مرتبط داشتند.
 - ۳۵٪ شغلی کاملاً نامرتب با رشته تحصیلی‌شان انتخاب کرده بودند.
- یکی دیگر از مسائل موثر بر اشتغال‌پذیری برای کارجویان استان‌هایی غیر از تهران، کمبود فرصت شغلی یا تفاوت ماهیت مشاغل موجود در این استان‌هاست.

به نظر می‌رسد به‌تنهایی با استفاده از نتایج این پرسشنامه، نمی‌توان درباره این مسئله اظهار نظر کرد و هر استان متناسب با شرایط و امکاناتش به بررسی دقیق‌تر نیاز دارد. اما در مجموع این‌طور برداشت می‌شود که نوع مشاغل موجود در تهران با سایر استان‌ها متفاوت است. برخی مشاغل نوظهور مانند دیجیتال مارکتینگ، تولید محتوا، منابع انسانی و... هنوز در استان‌های دیگر، به‌درستی تعریف نشده‌اند و افراد و سازمان‌ها، اطلاعات درستی از آنها ندارند. **کلیشه «تمرکز امکانات در تهران» در مسئله اشتغال‌پذیری نیز موثر بوده و شرایط متفاوتی را برای استان‌های دیگر ایجاد کرده است که به بررسی عمیق و دقیق نیاز دارد.**

جزئیات نتایج و نمودارها

پارک علم و فناوری

دانشجویان

جزئیات نتایج و نمودارها

پارک علم و فناوری

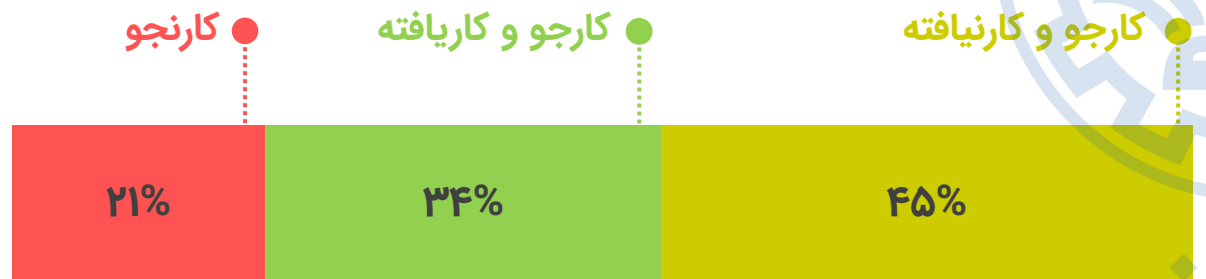

وضعیت تحصیلی و شغلی

■ کاردانی
 ■ کارشناسی
 ■ کارشناسی ارشد
 ■ دکترا

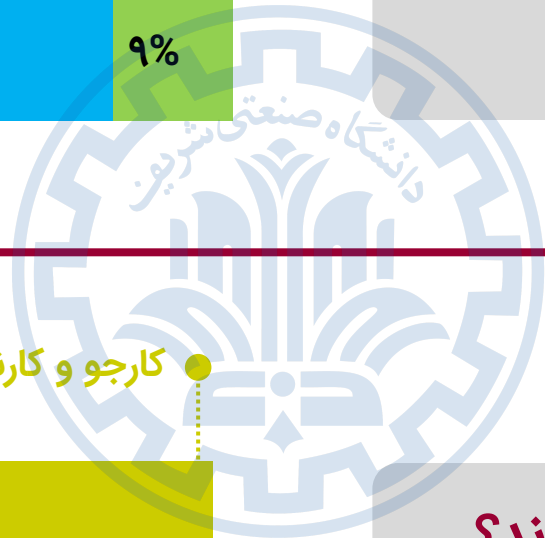

آخرین مقطع تحصیلی دانشجویان چه بود؟

در چه وضعیتی از فرایند جستجوی شغل بودند؟

پارک علم و فناوری

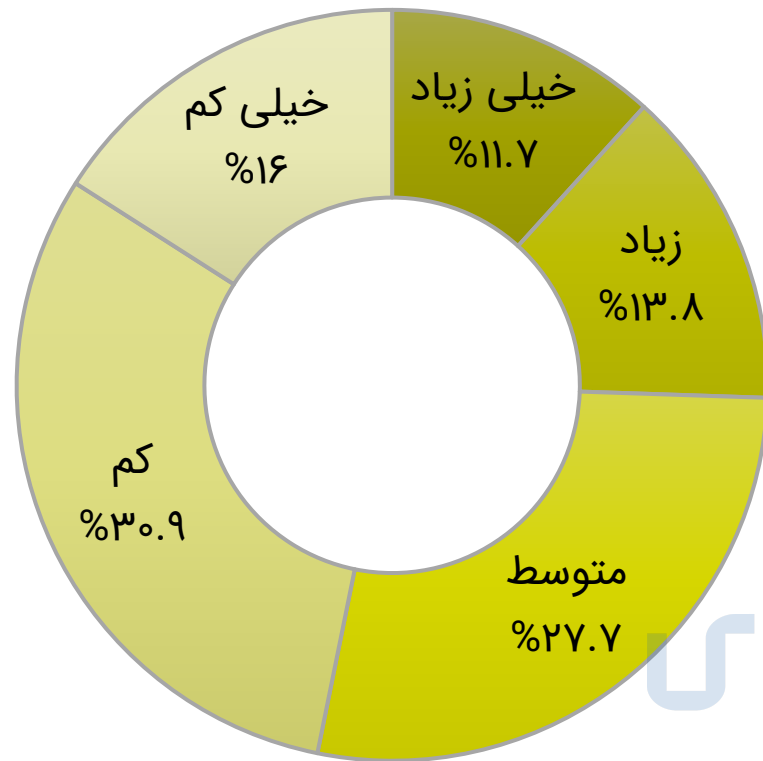

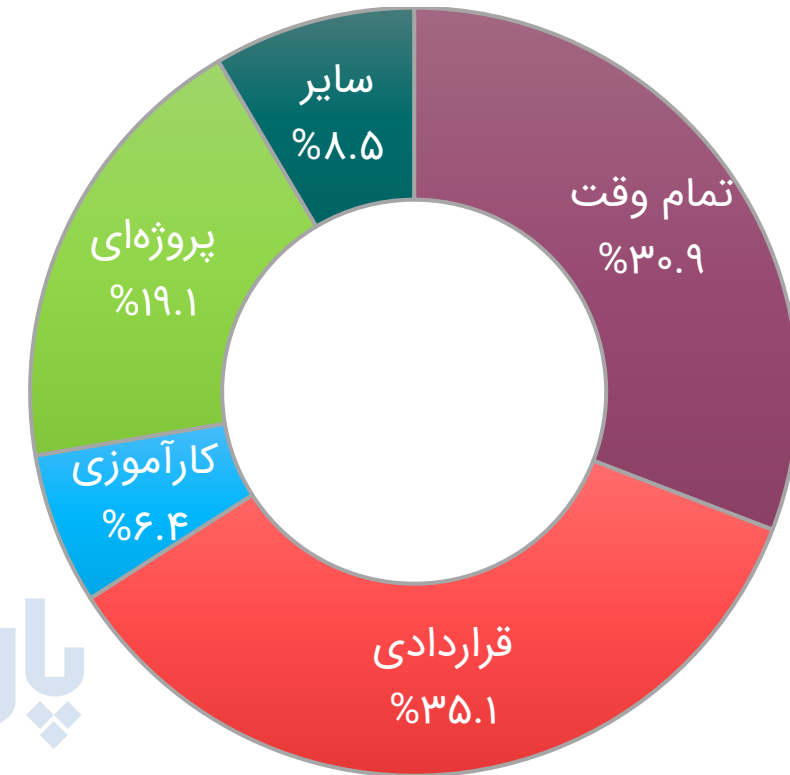
کارجویانِ کاریافته

تعداد آگهی شغلی پارهوقت را چطور دیده‌اند؟

به چه نوع کاری مشغول بودند؟

پارک علم و فناوری

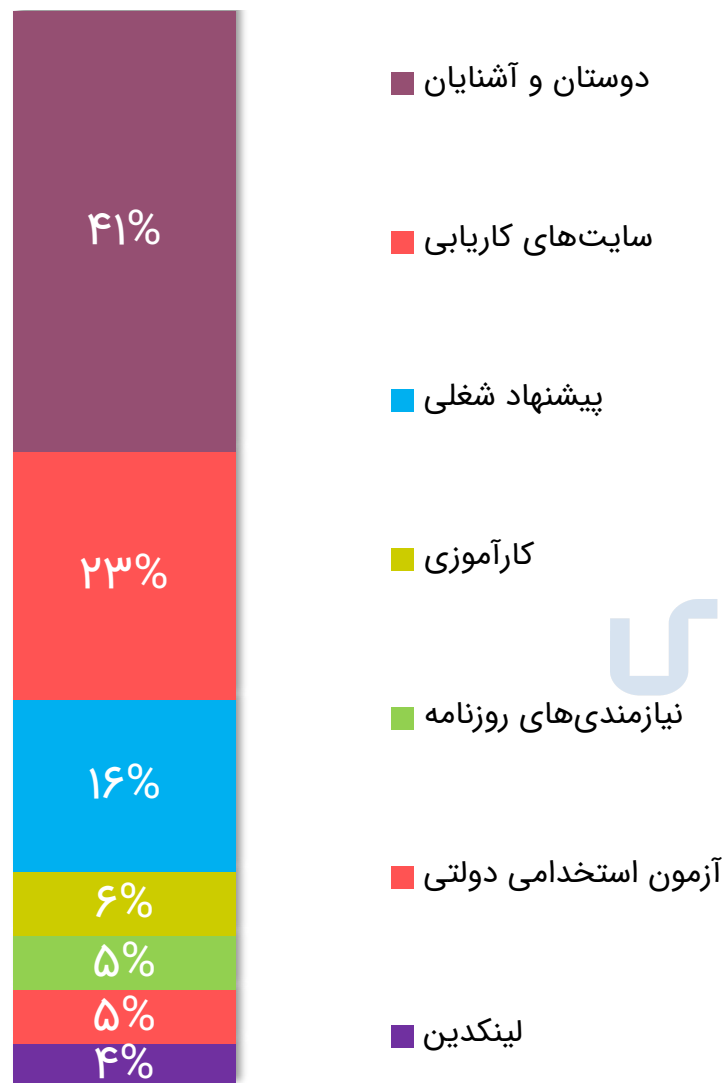

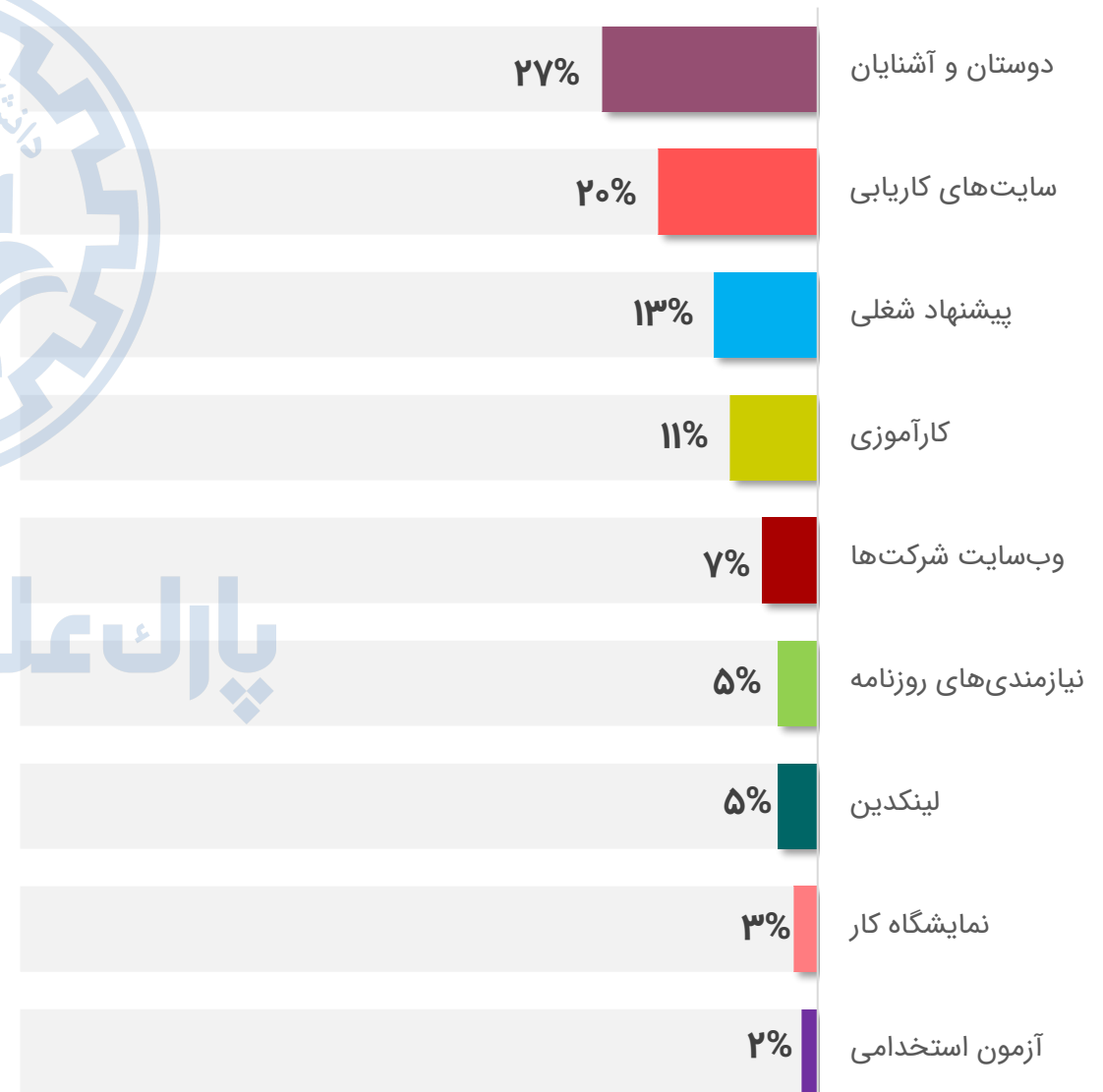
کارجویانِ کاریافته

از کدام روش شغلشان را پیدا کرده‌اند؟

چه روش‌هایی را برای جستجوی شغل به کار گرفته‌اند؟

پارک علم و فناوری

کارجویانِ کارنیافته

به چه دلایلی کار پیدا نکرده‌اند؟

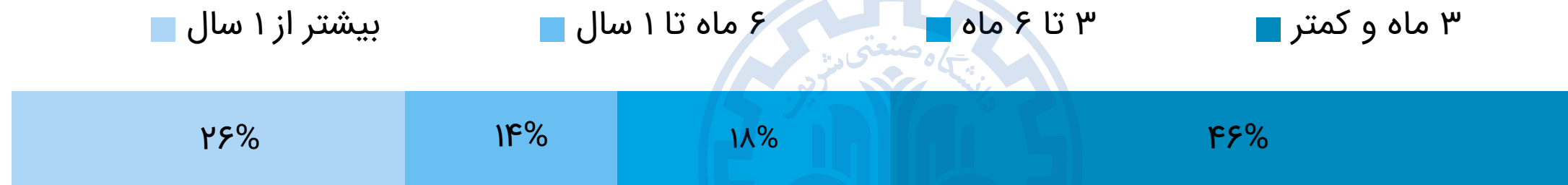
■ نبود شغل مرتبط با رشته ■ فشار برنامه تحصیلی ■ کمبود شغل پاره‌وقت ■ سایر ■ کمبود شغل پروژه‌ای یا دورکاری

پارک علم و فناوری

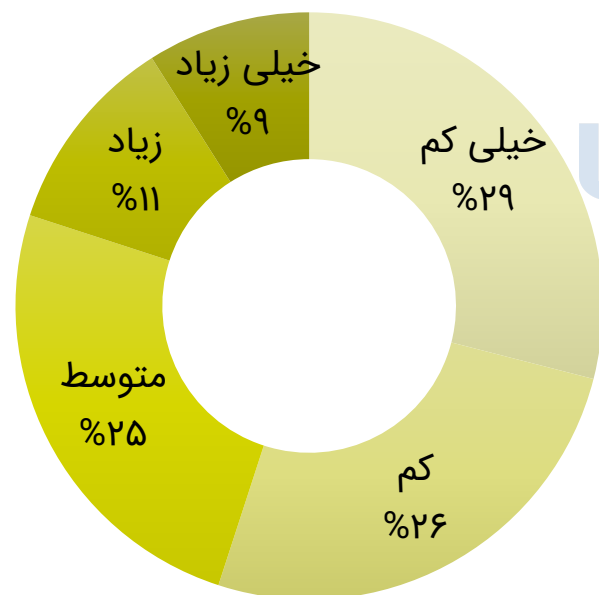
کارجویان

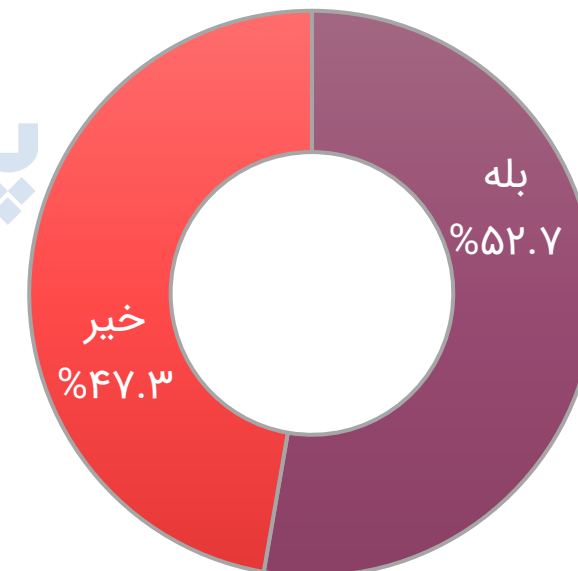
در زمان دانشجویی چقدر سابقه کار داشتند؟

تعداد آگهی شغلی پاره وقت را چطور دیده‌اند؟

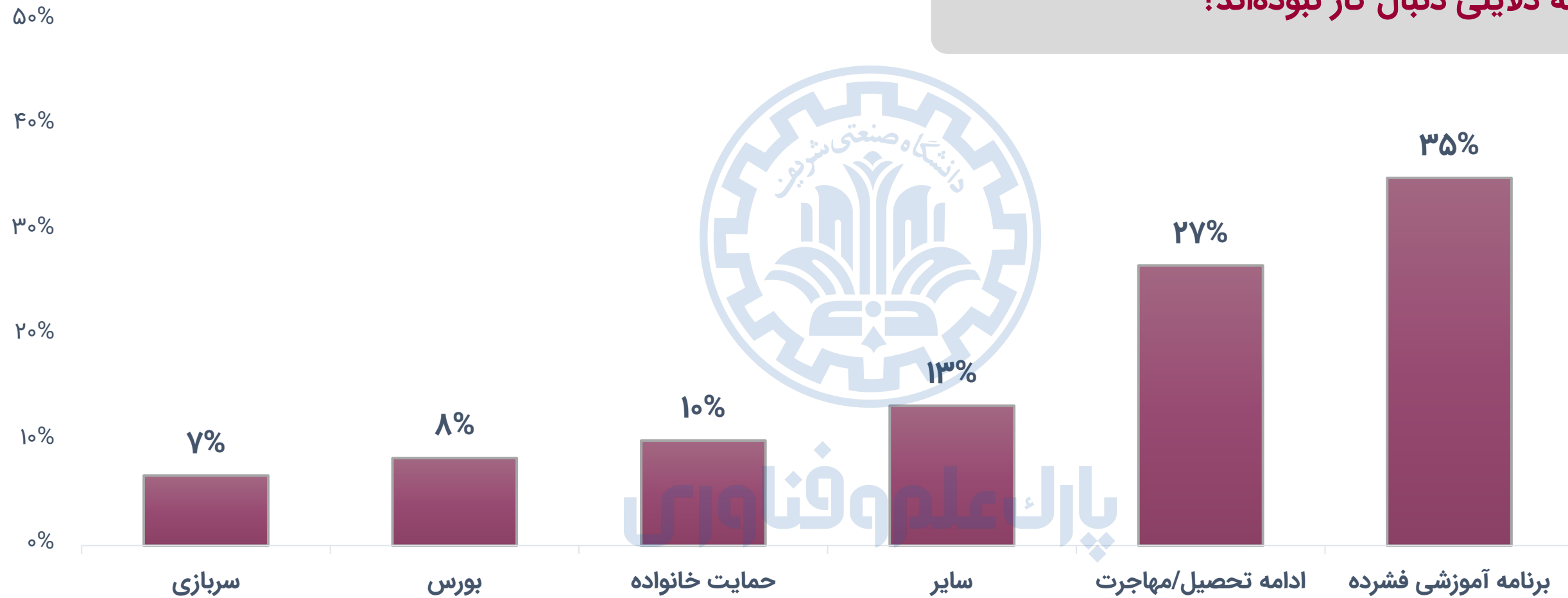
آیا در دوره‌های آموزشی مهارتی شرکت کرده‌اند؟

پارک علم و فناوری

کارنجویان

به چه دلایلی دنبال کار نبوده‌اند؟

پارک علم و فناوری

دانش آموختگان

جزئیات نتایج و نمودارها

پارک علم و فناوری

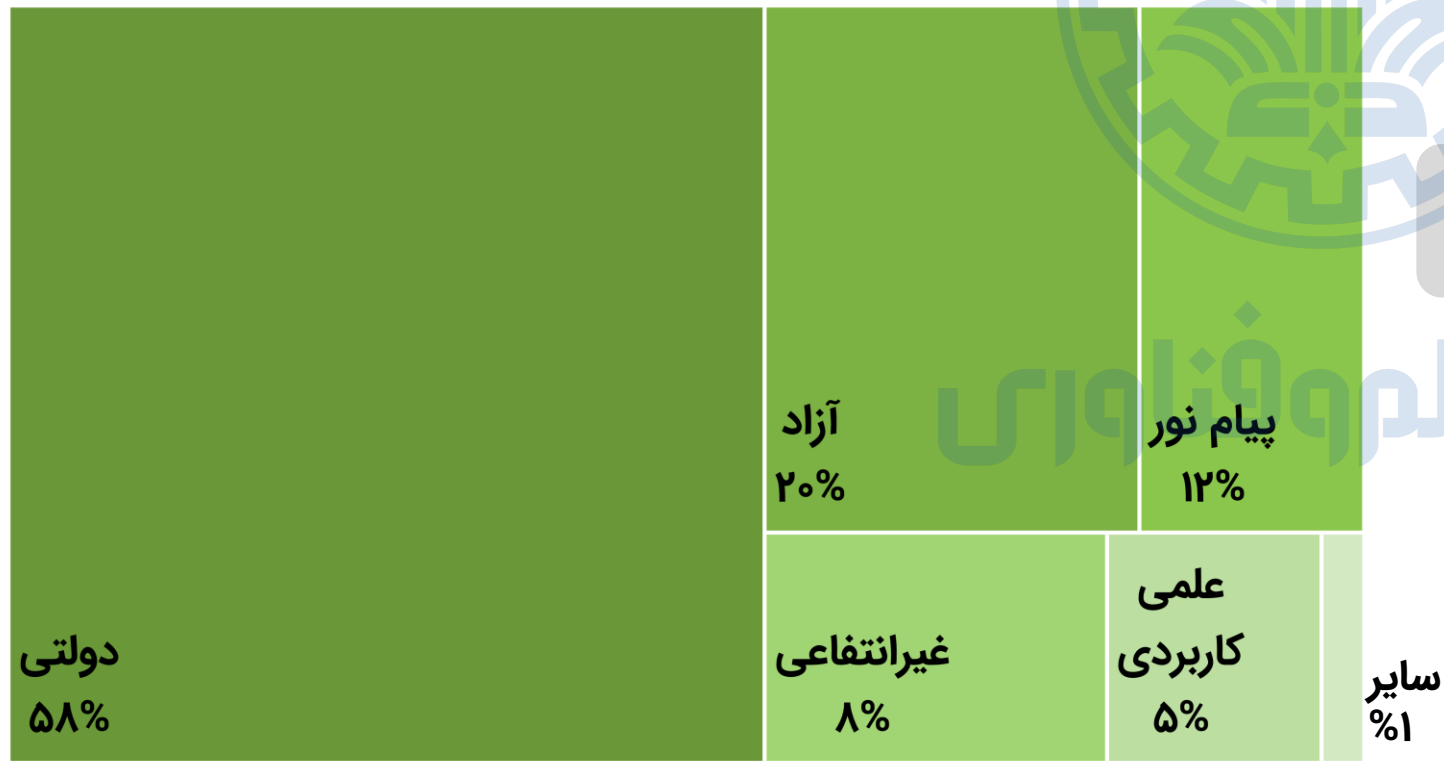
وضعیت تحصیلی

■ کاردانی
 ■ کارشناسی
 ■ کارشناسی ارشد
 ■ دکترا

آخرین مقطع تحصیلشان چه بوده است؟

آخرین دانشگاه محل تحصیلشان از چه نوع بود؟

پارک علم و فناوری

وضعیت شغلی

در چه وضعیتی از فرایند جستجوی شغل بودند؟

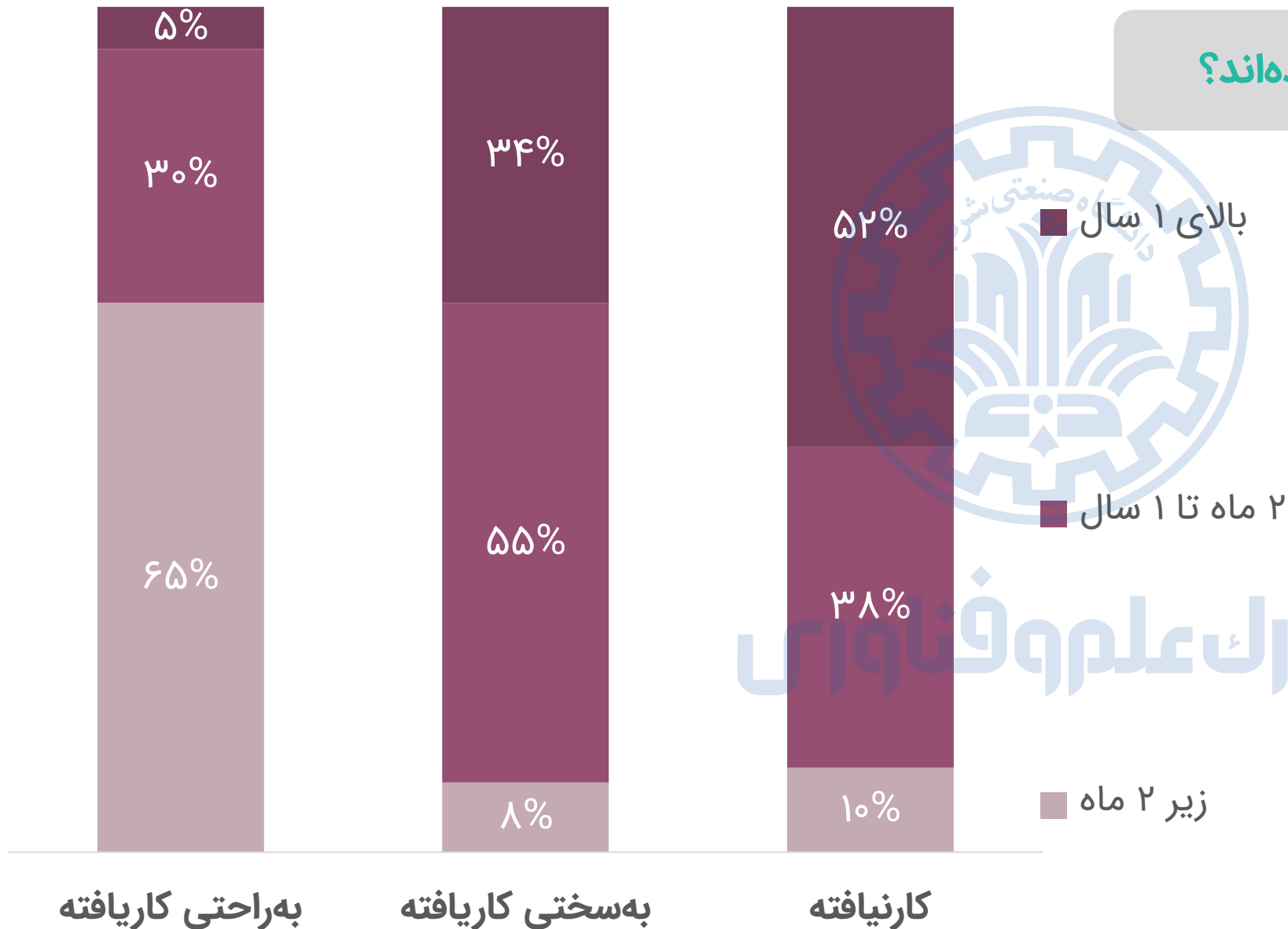
پارک علم و فناوری

همانطور که در نمودار مشاهده می‌شود، **کارجویان به سه دسته تقسیم شده‌اند** تا بتوان تحلیل دقیق‌تری از فرایند کاریابی آنها انجام داد؛ کسانی که راحت کار پیدا کرده‌اند (به راحتی کار یافته)، کسانی که به سختی کار پیدا کرده‌اند (به سختی کار یافته) و آنهایی که کار پیدا نکرده‌اند (کارنیافته).
در ادامه گزارش، نمودارهای مقایسه این سه دسته آورده شده است.

جستجوی شغل

چقدر زمان برای جستجوی شغل صرف کرده‌اند؟

کسانی که راحت کار پیدا کرده‌اند، اغلب در زمانی کمتر از دو ماه به شغلشان دست پیدا کرده‌اند.

اغلب کسانی که سخت کار پیدا کرده‌اند، بین دو ماه تا یک سال و اغلب کسانی که هنوز کار پیدا نکرده‌اند، بیش از یک سال است که در جستجوی شغل هستند.

نکته قابل‌تامل در نمودارها، این است که کسانی که تا یک سال کار پیدا نکرده‌اند، همچنان به جستجوی شغل ادامه داده و ناامید نشده‌اند.

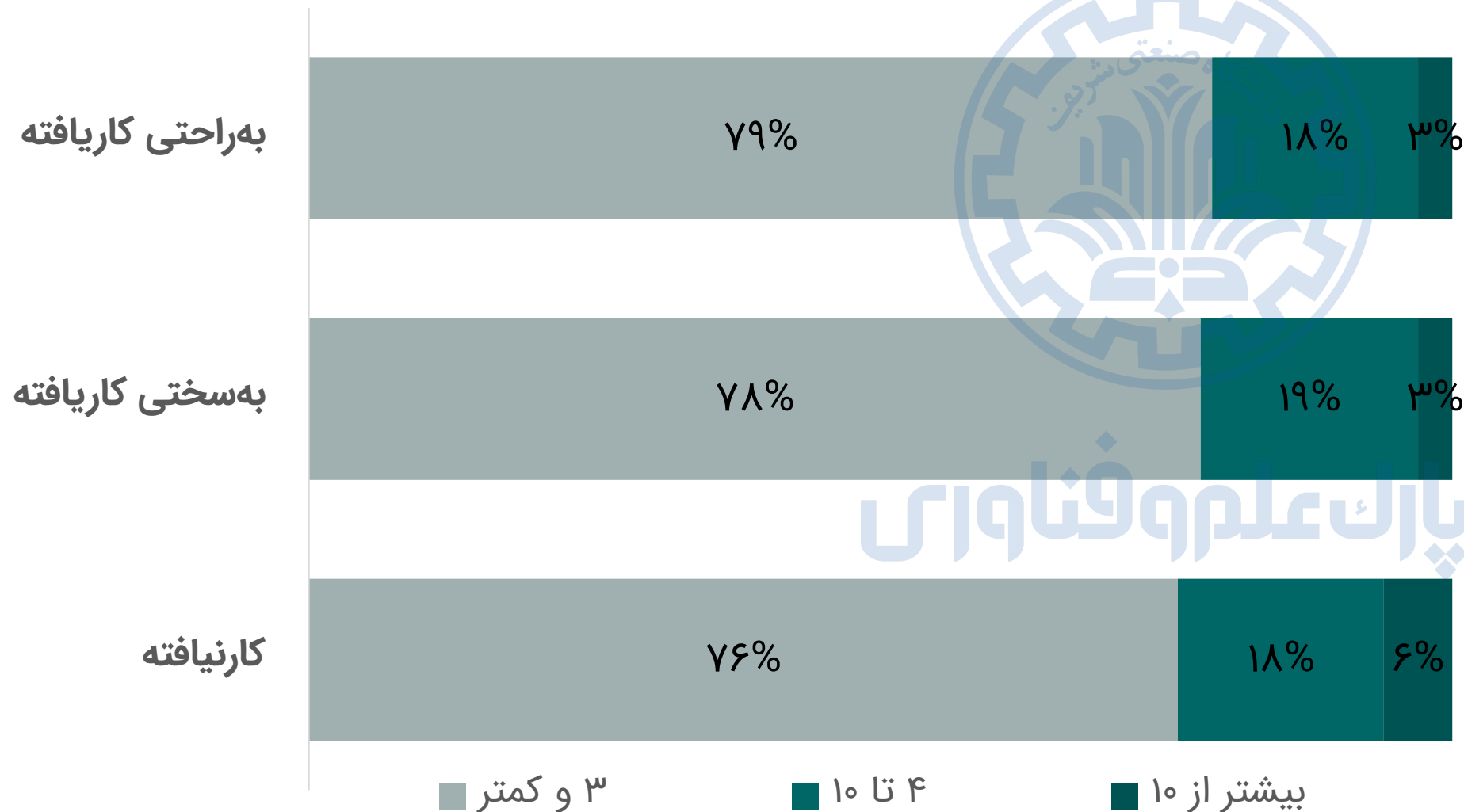
پارک علم و فناوری

جستجوی شغل

در یک ماه چه تعداد آگهی شغلی برای کار موردنظرشان بوده است؟

نتایج نشان می‌دهد تعداد آگهی‌های شغلی در یک ماه، برای تمامی دسته‌های کارجویان، بسیار کم بوده است.

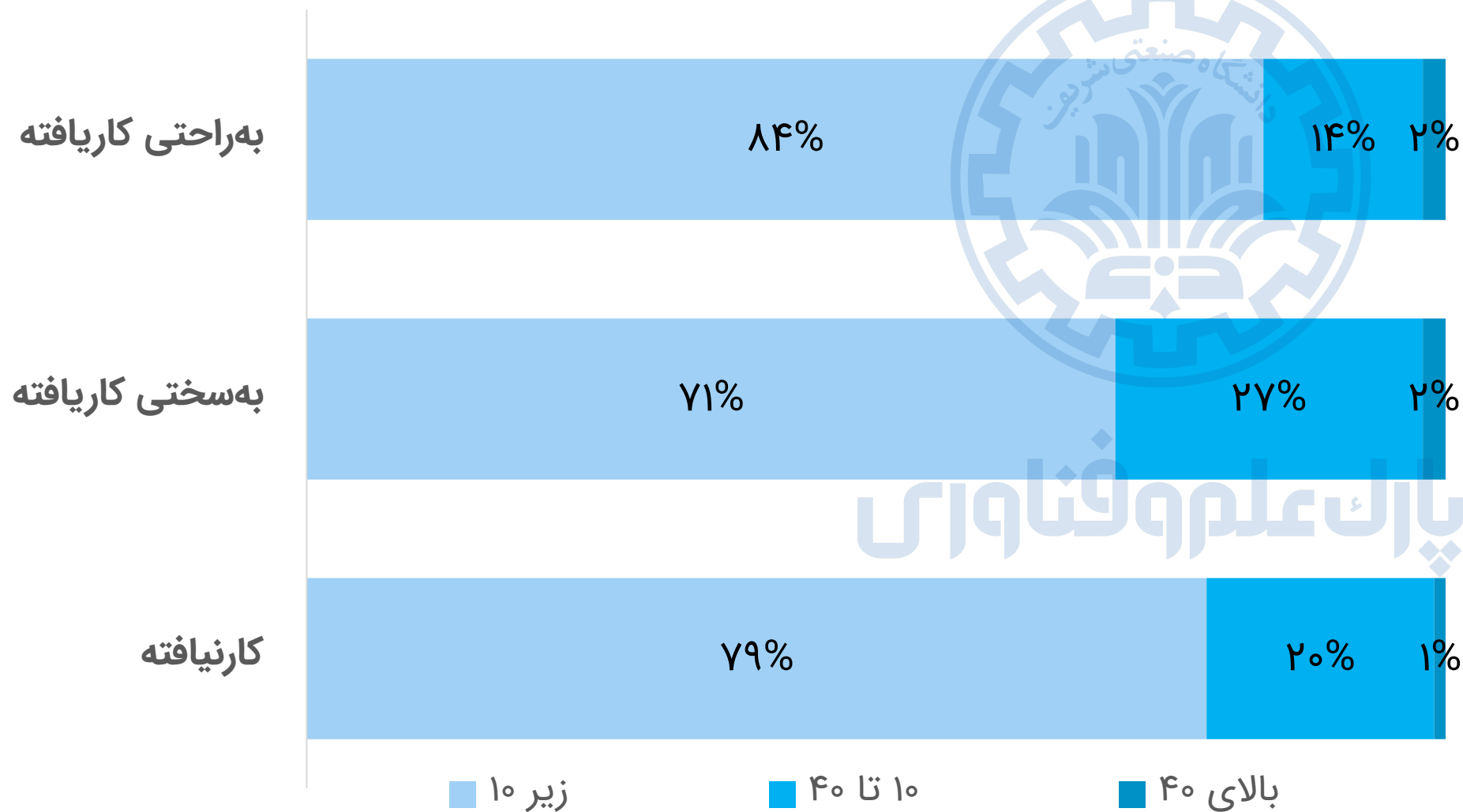
این مسئله انتخاب کارجویان را بسیار محدود می‌کند و مشخصاً تعداد زیادی از آنها یا کار پیدا نمی‌کنند یا به سختی به کار می‌رسند.

پارک علم و فناوری

جستجوی شغل

کارجویان چه تعداد رزومه در یک ماه ارسال کرده‌اند؟

تعداد رزومه‌هایی که کارجویان ارسال کرده‌اند، بین همه دسته‌ها، تقریباً نسبت یکسانی دارد و اغلب کمتر از ۱۰ رزومه در ماه بوده است. این مسئله می‌تواند ناشی از تعداد کم کار باشد (نتایج نمودارهای دو صفحه قبل).

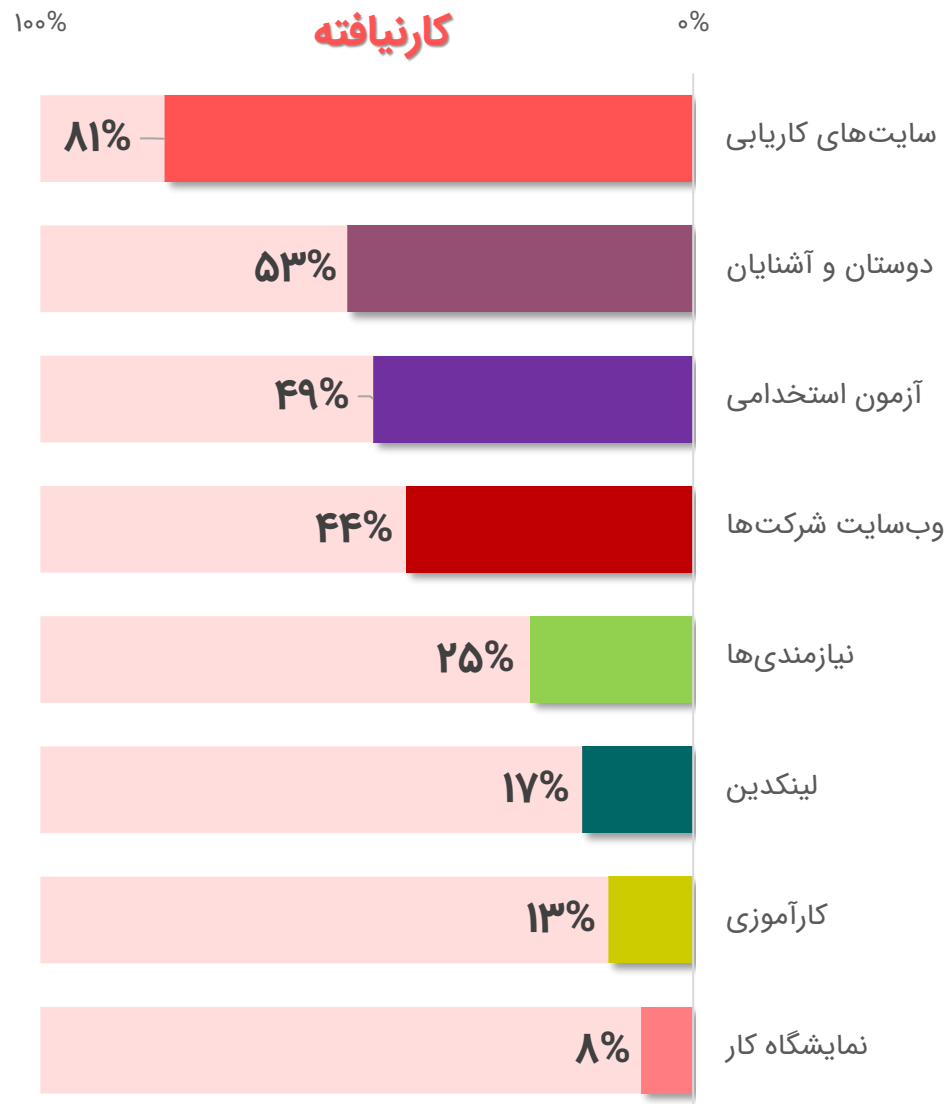
پارک علم و فناوری

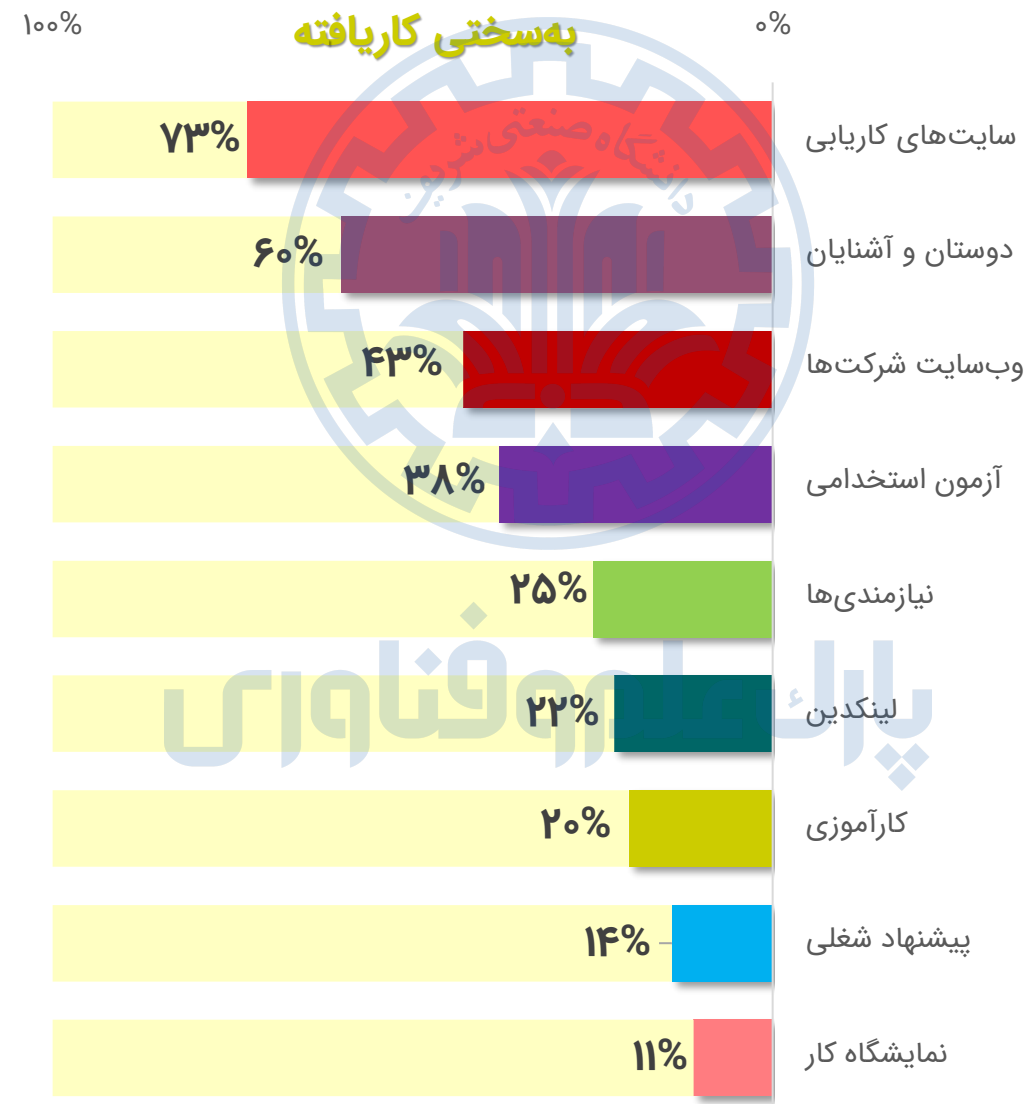
جستجوی شغل

از چه روش‌هایی برای جستجوی شغل استفاده کرده‌اند؟

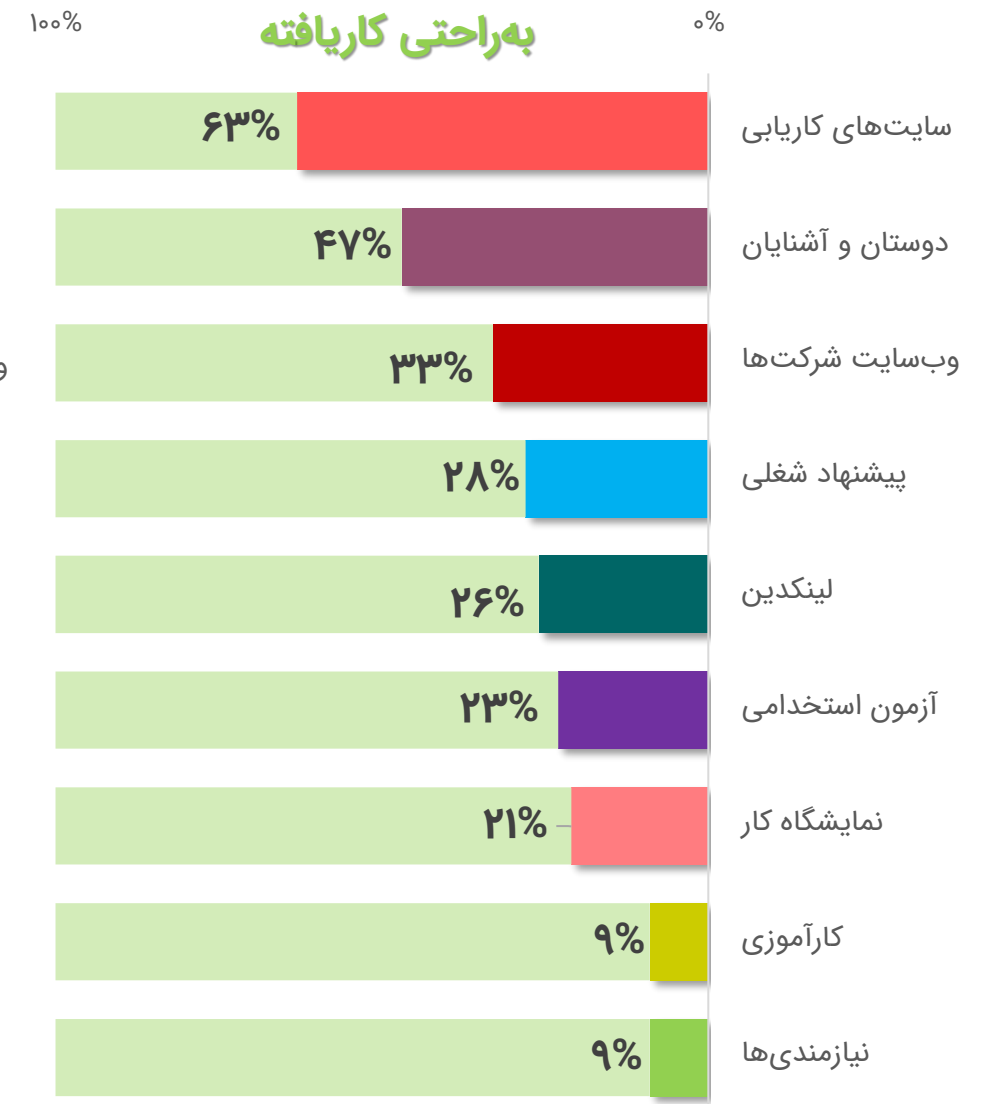
کارنیافته

به‌سختی کارنیافته

به‌راحتی کارنیافته

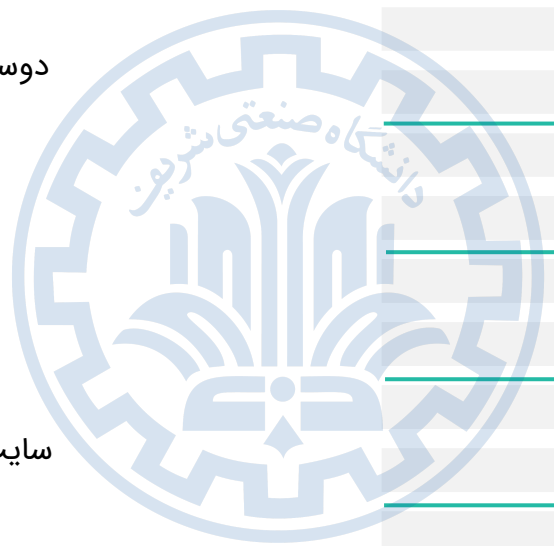
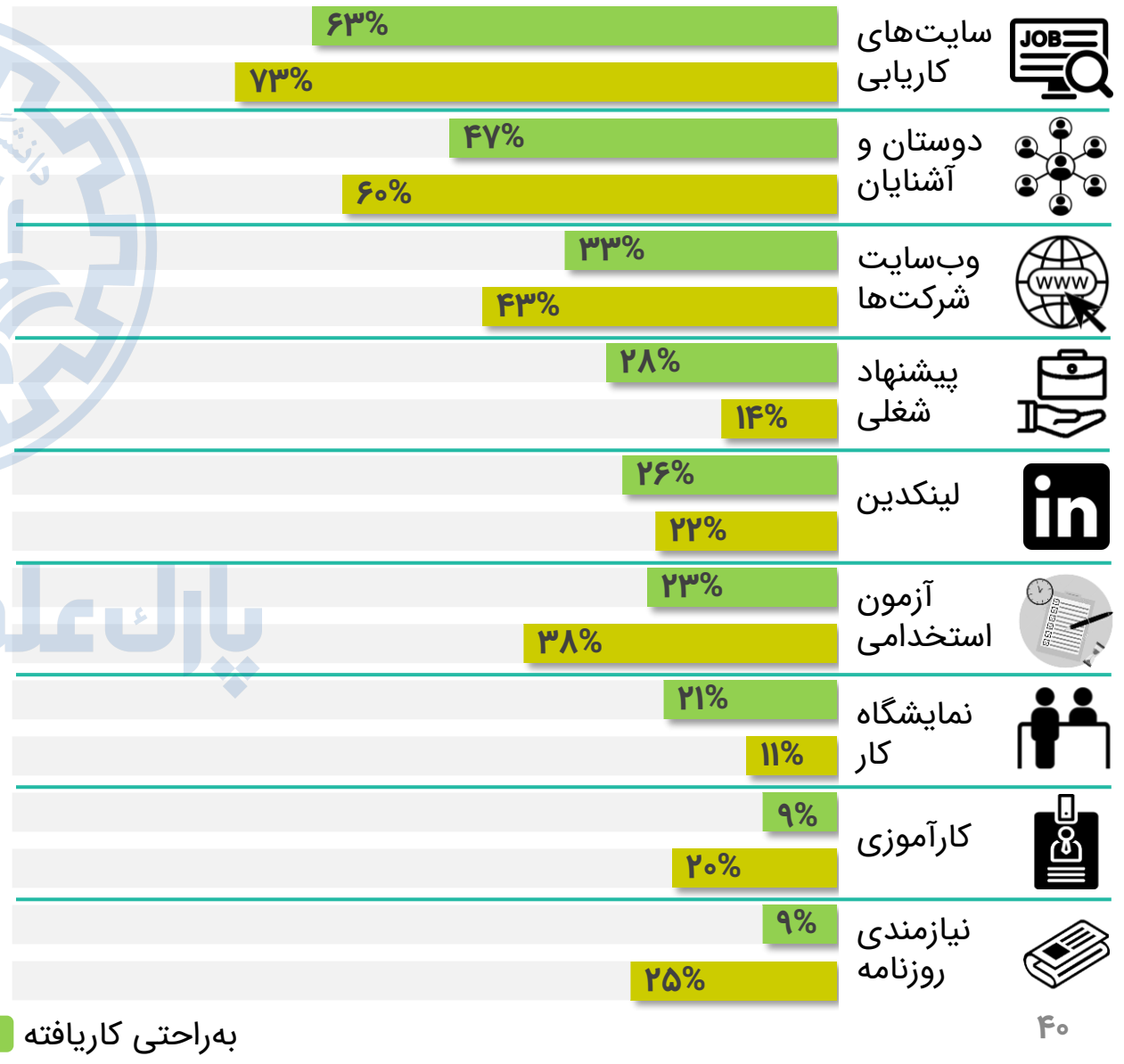
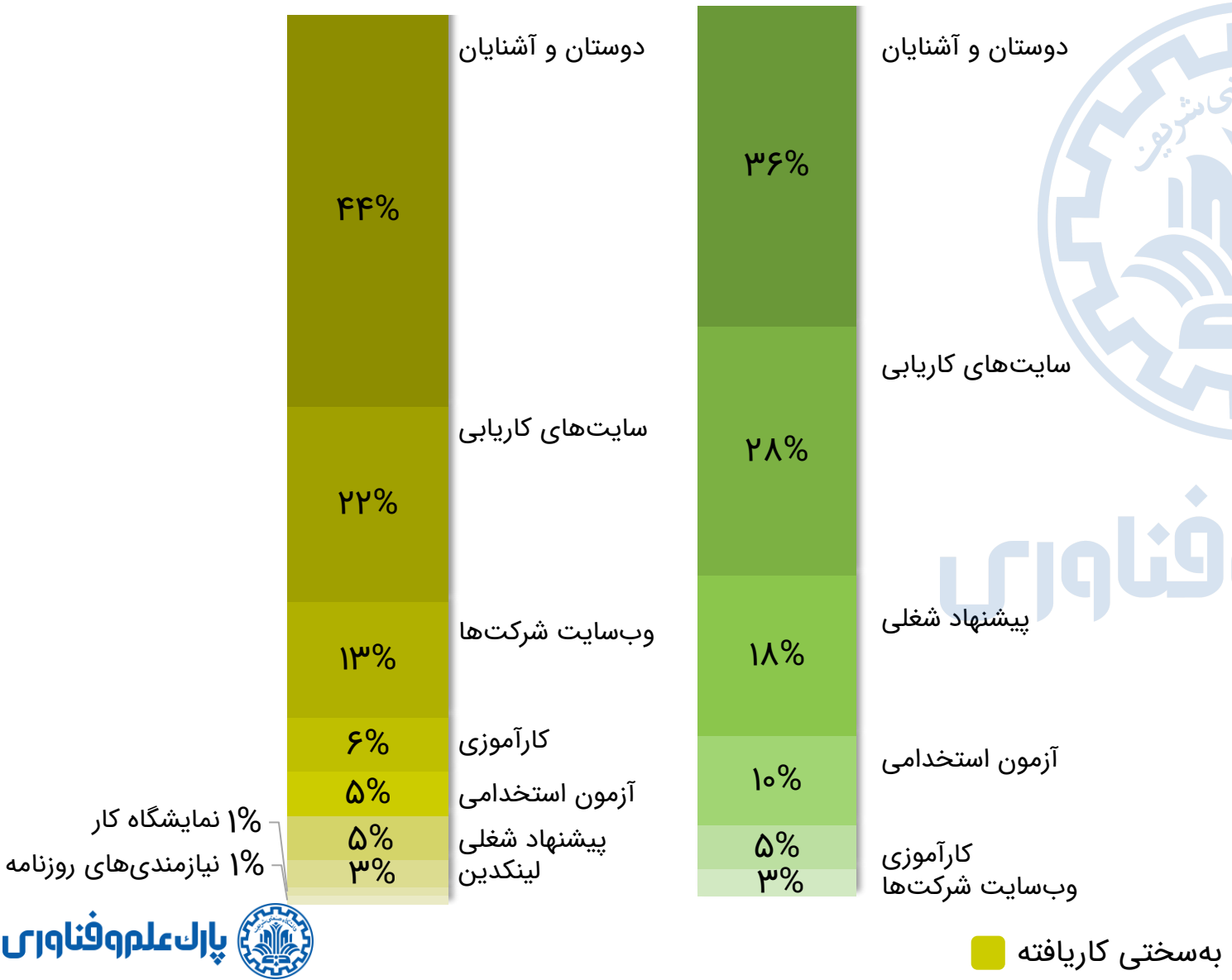
پارک علم و فناوری

جستجوی شغل (کاریافته‌ها)

از کدام روش شغل‌شان را پیدا کرده‌اند؟

از چه روش‌هایی برای جستجوی شغل استفاده کرده‌اند؟

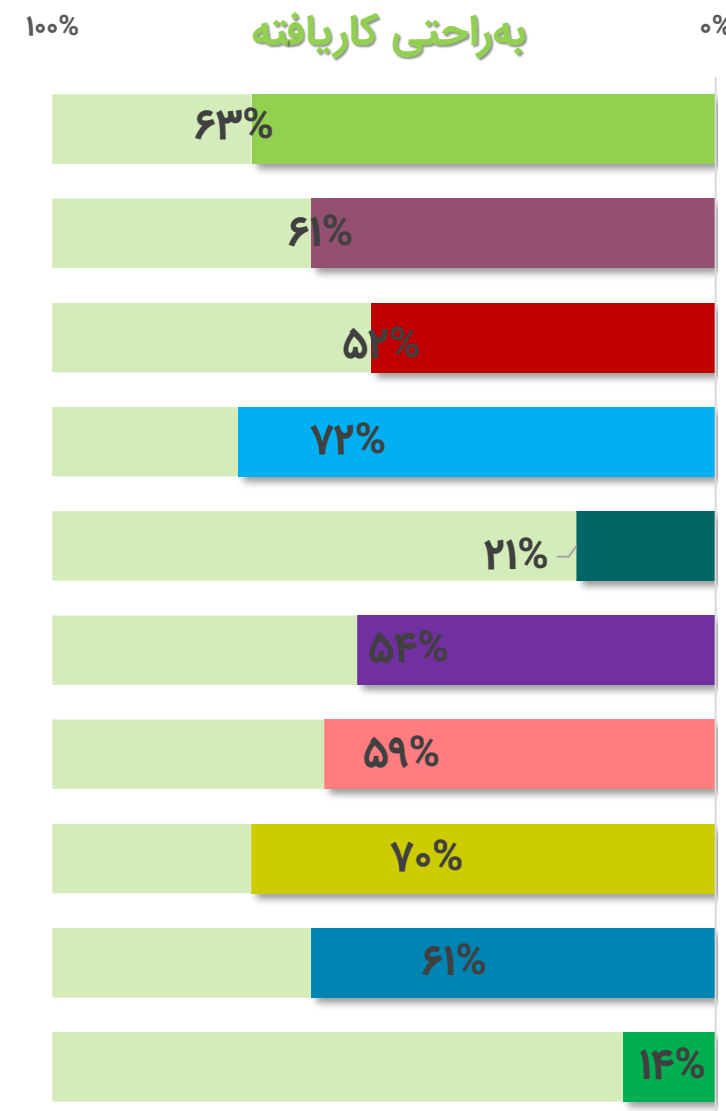
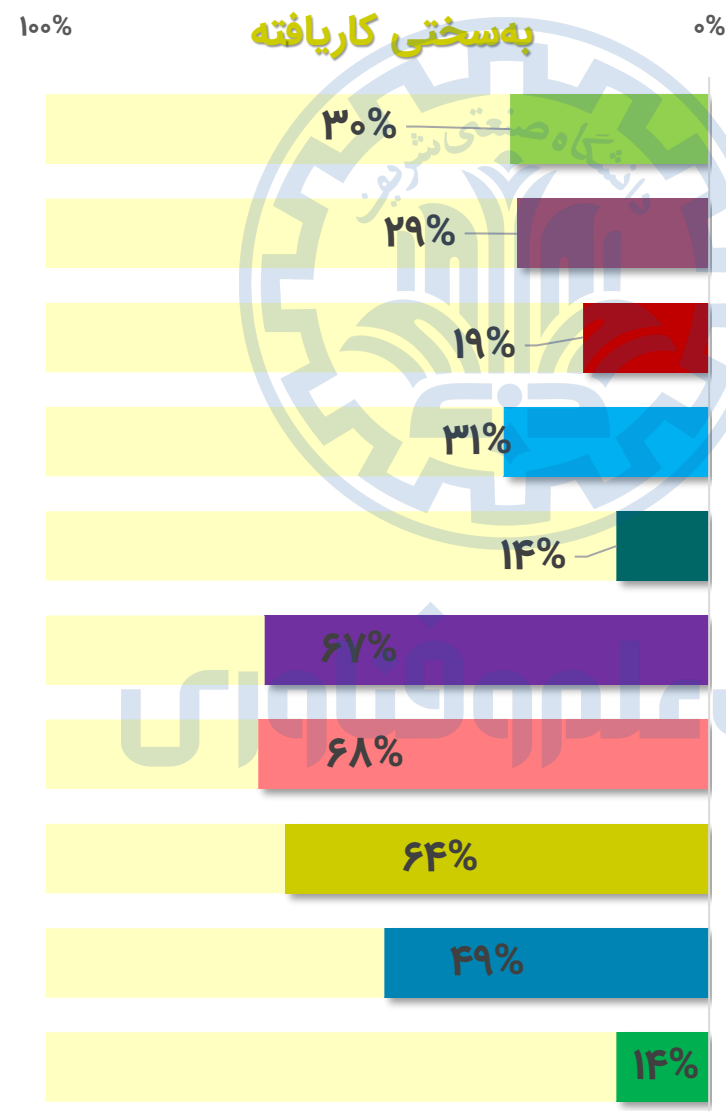
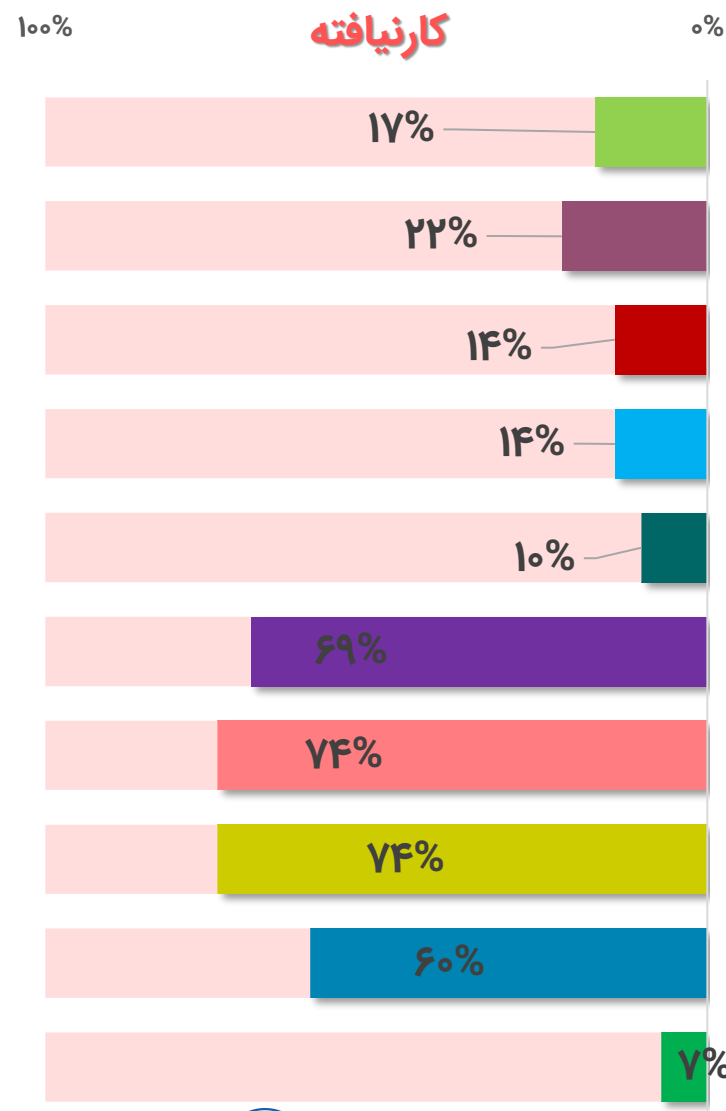

پارک علم و فناوری

سایت‌های کاریابی

با کدام یک از سایت‌های کاریابی آشنایی دارند؟

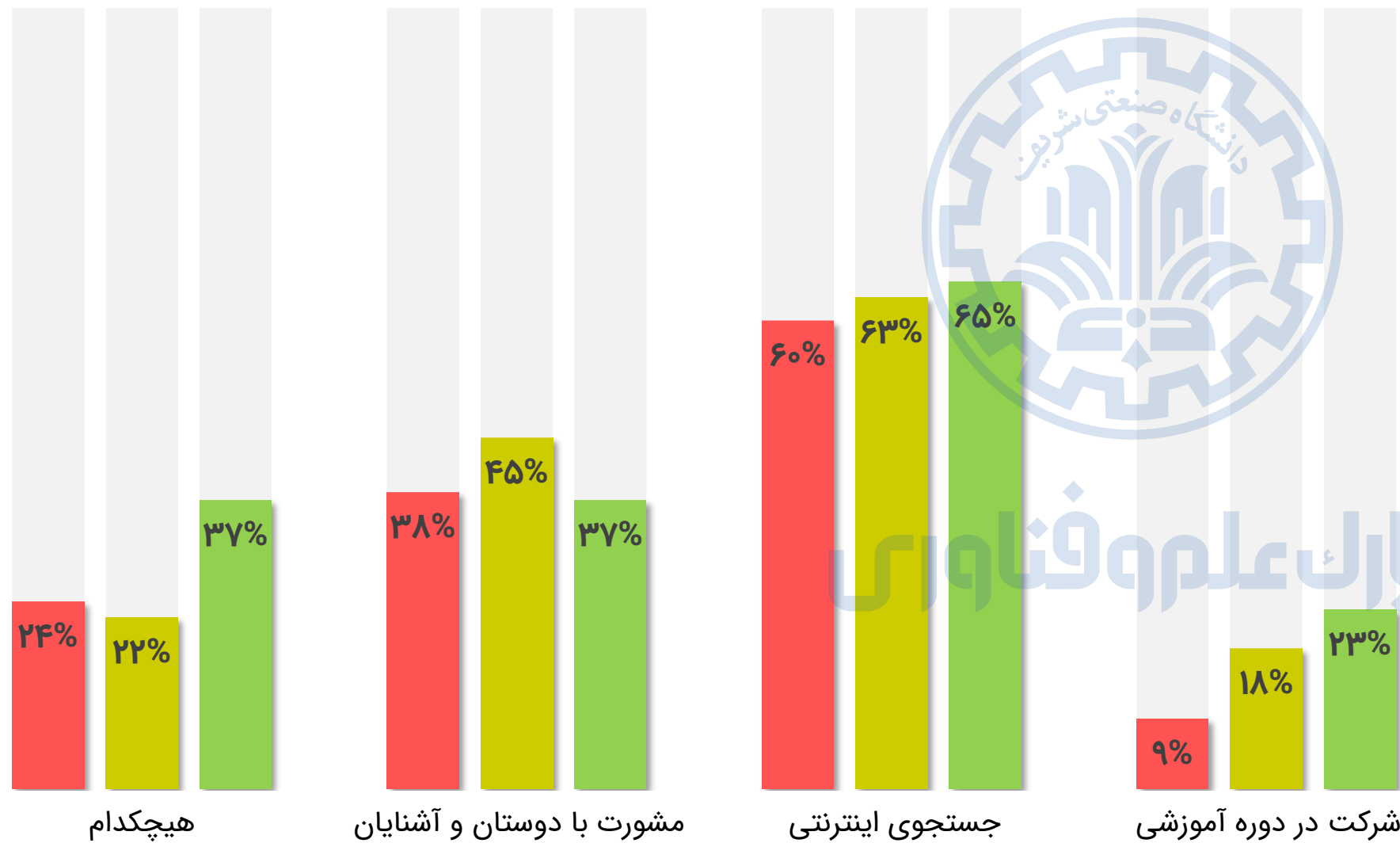

پارک علم و فناوری

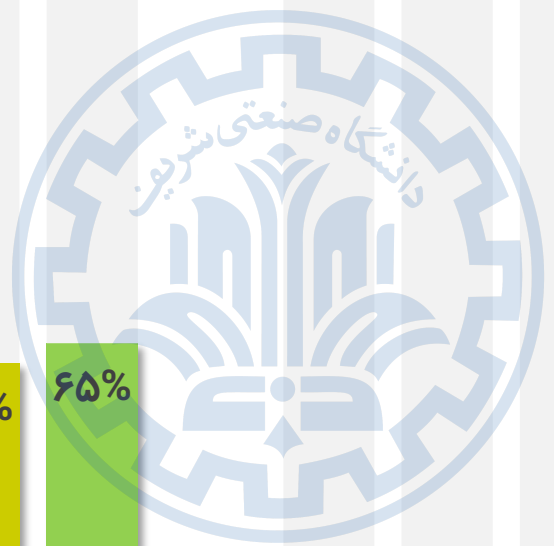
یادگیری رزومه نویسی

از چه روش‌های برای یادگیری رزومه نویسی استفاده کردند؟

مقایسه نتایج و نمودارها نشان می‌دهد، کسانی که به راحتی کار پیدا کرده‌اند، در روش «شرکت در دوره آموزشی» نسبت به سایر روش‌ها تفاوت بیشتری با به سختی کار یافته‌ها و کارنیافته‌ها دارند.

بر اساس چنین نتایجی، فرضیه مطرح این است که «شرکت در دوره آموزشی» برای یادگیری بهتر رزومه نویسی و راحت تر یافتن شغل، تاثیر بیشتری دارد.

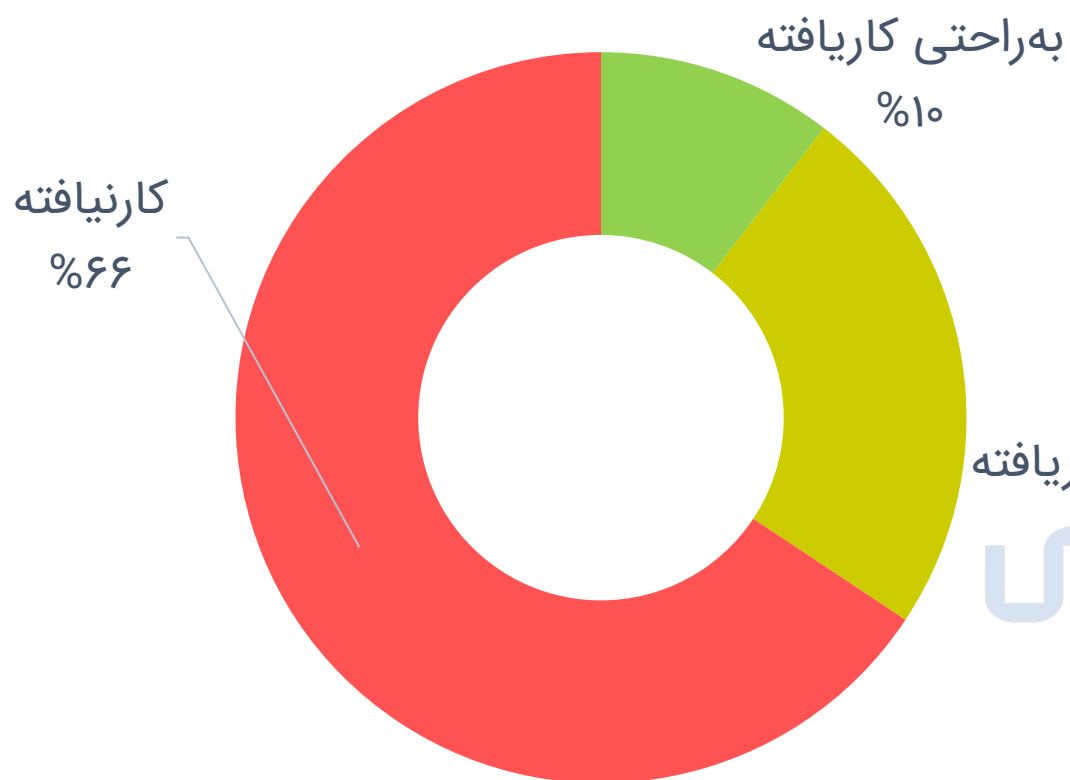
پارک علم و فناوری

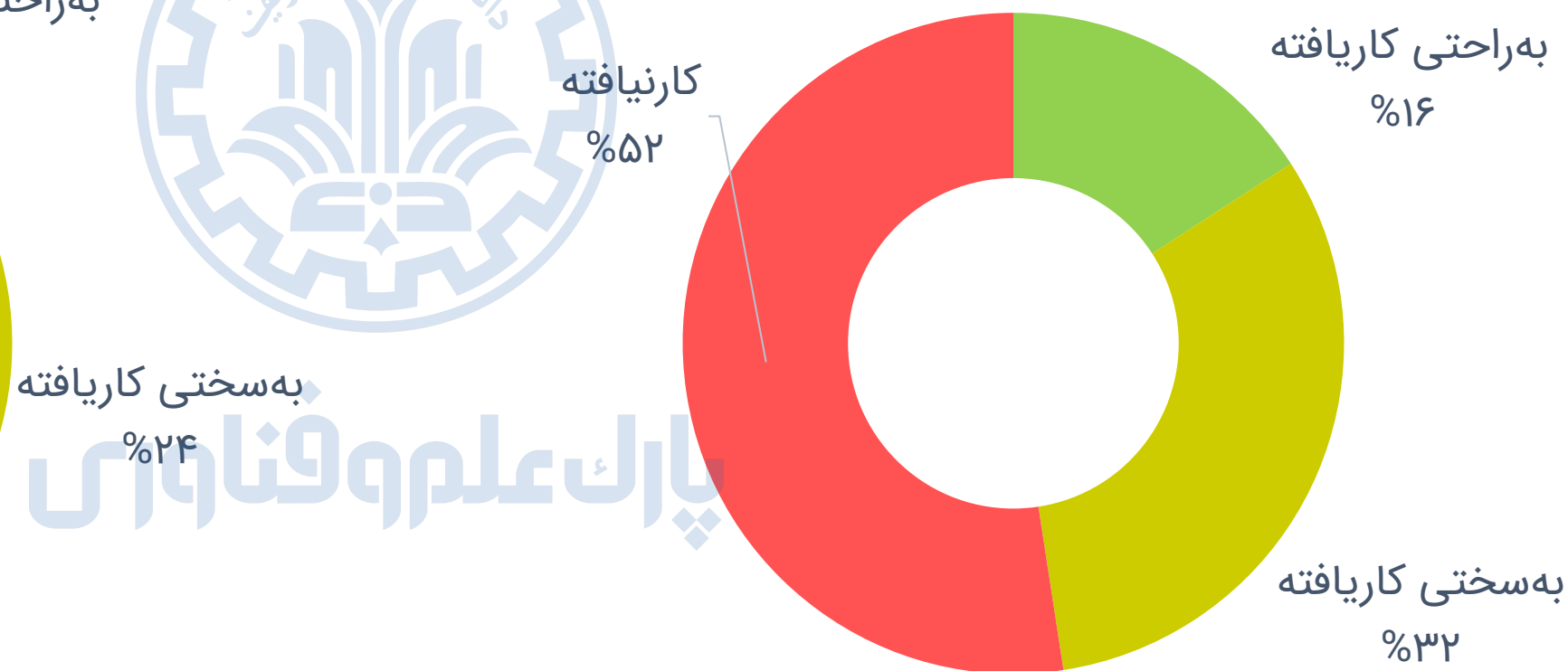
جستجوی شغل

وضعیت جستجوی شغل افراد در مراکز استان و شهرهای دیگر، چه تفاوتی داشته‌اند؟

غیرمرکز استان

مرکز استان

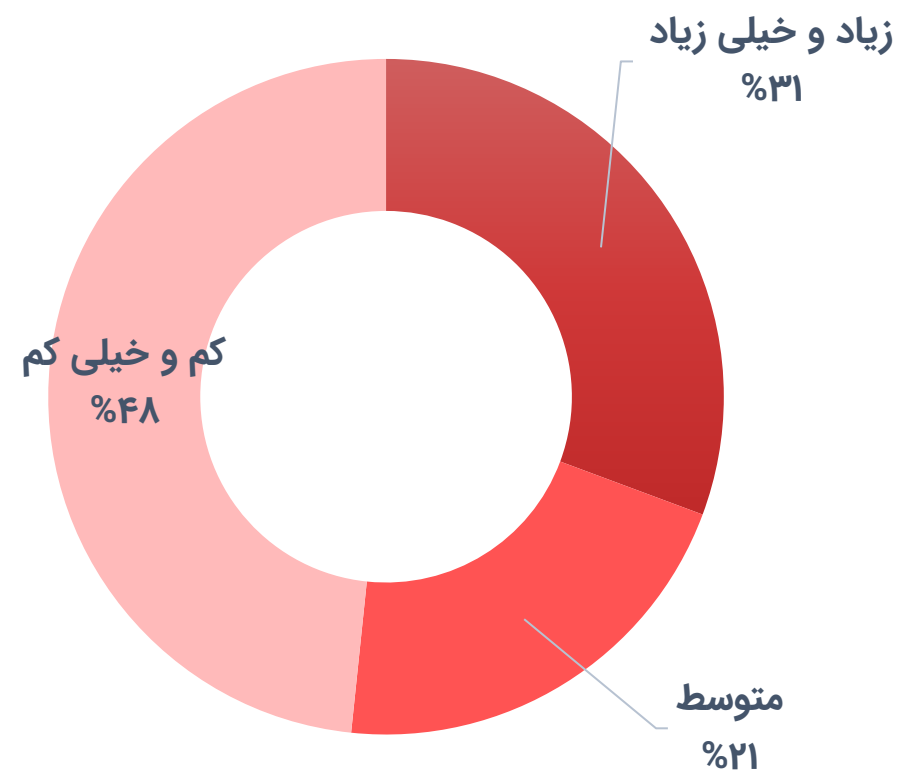
نتایج این بخش نشان می‌دهد، در مراکز استان افراد راحت‌تر کار پیدا کرده‌اند و در شهرهای دیگر مجموع درصد افرادی که کار پیدا نکرده‌اند یا به سختی کار پیدا کرده‌اند، بیشتر است؛ اما این تفاوت چندان زیاد نیست. در واقع توزیع سختی کار پیدا کردن، فارغ از نوع شهر، یکسان است.

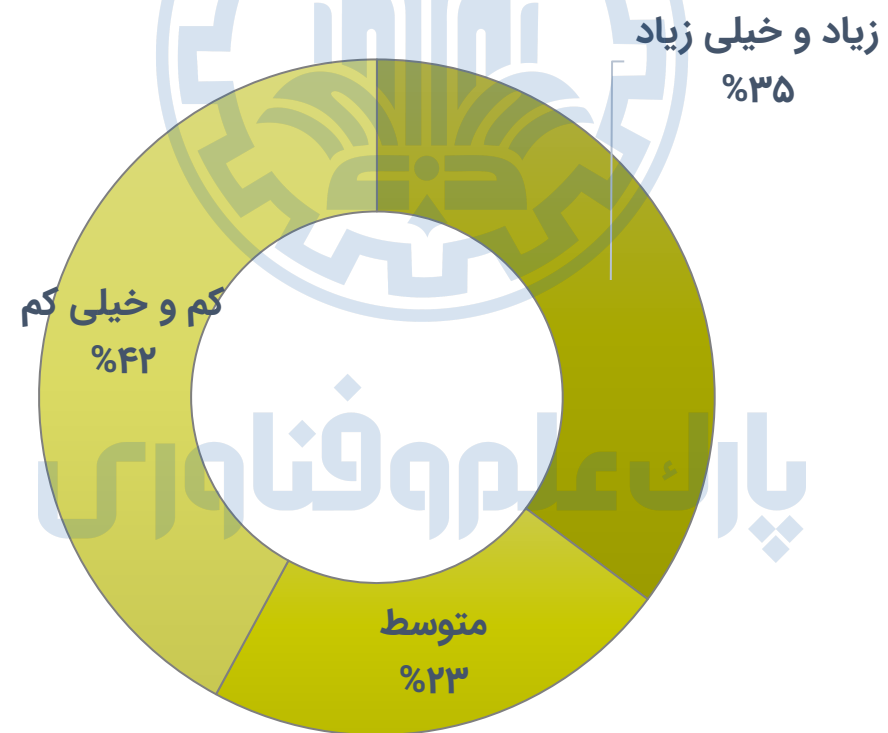
نیاز به معرف (پارتی)

در چه تعداد مصاحبه شغلی، از شما معرف (پارتی) خواسته‌اند؟

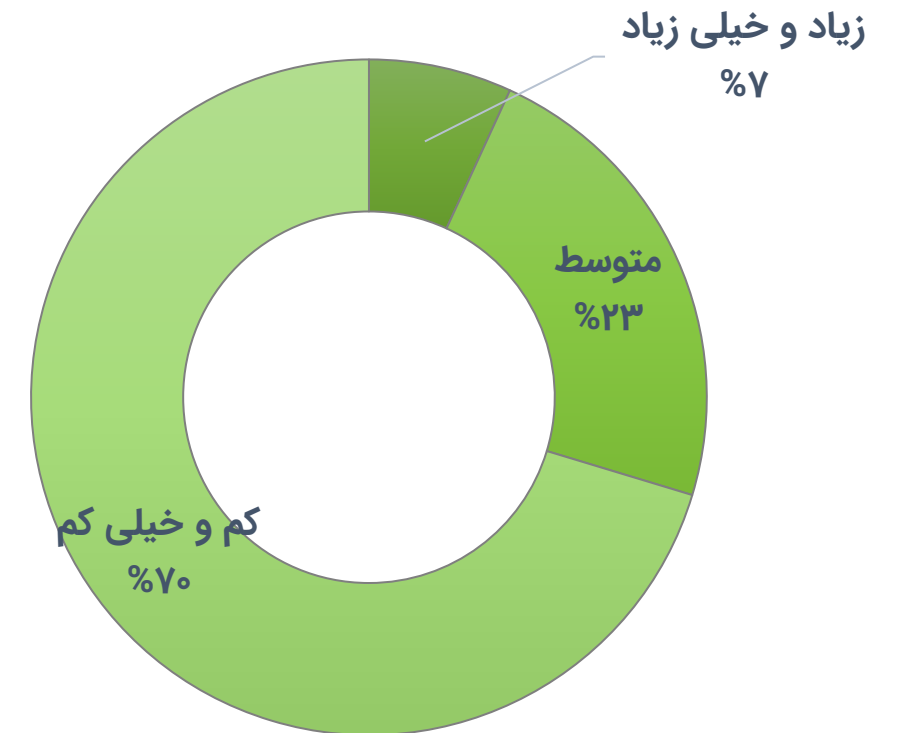
کارنیافته

به‌سختی کاریافته

به‌راحتی کاریافته

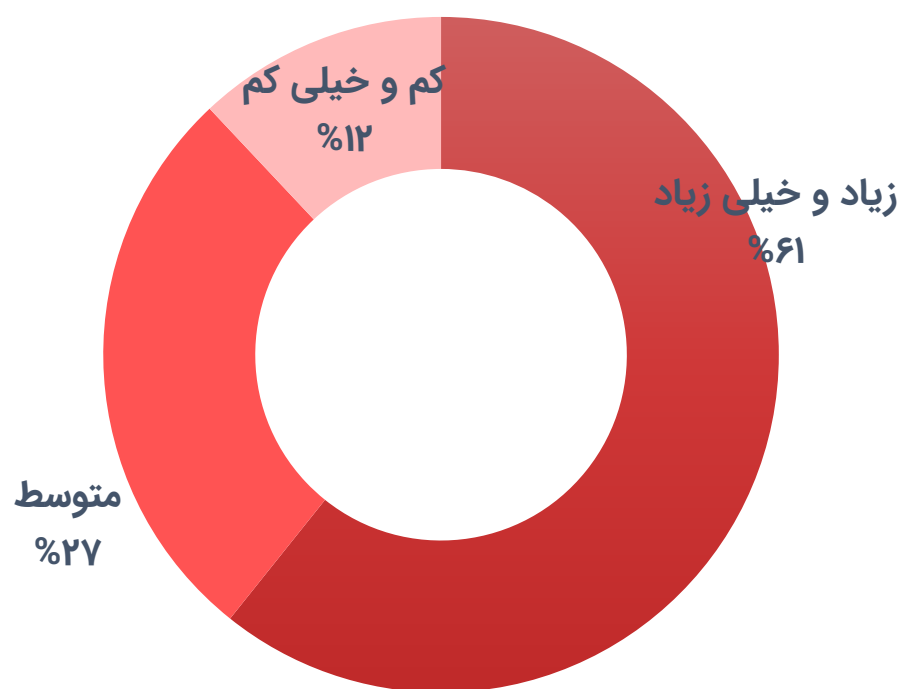
نزدیک به 30% از به‌سختی کاریافته‌ها و کارنیافته‌ها در اغلب مصاحبه‌های شغلی خود، نیاز به پارتی یا معرف داشته‌اند. این عدد در بین کسانی که به‌راحتی کار پیدا کرده‌اند، 7% بود.

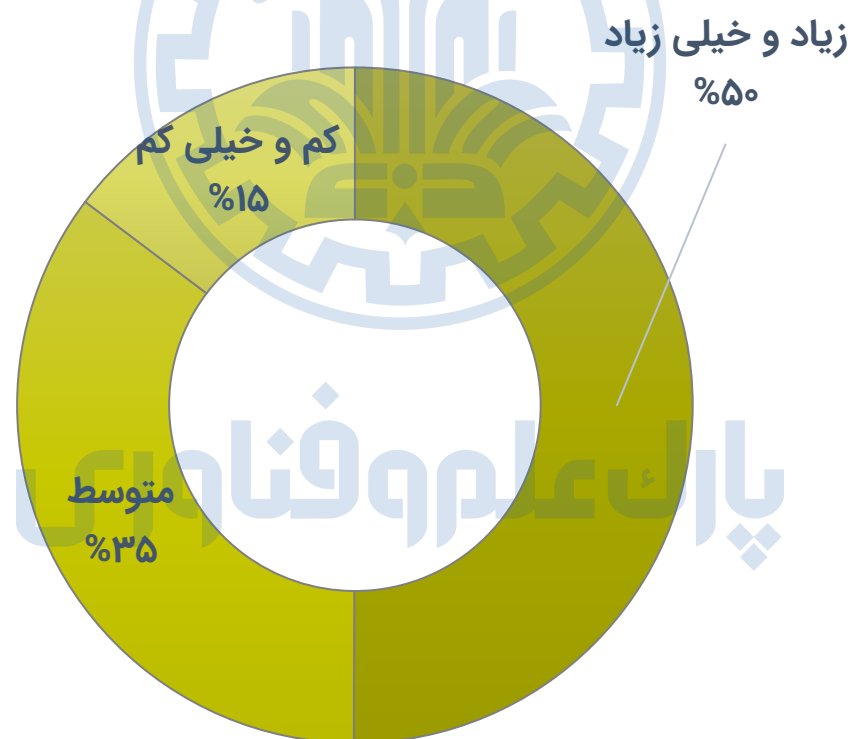
میزان سابقه کار ذکرشده در آگهی‌های شغلی

چه میزان از آگهی‌های شغلی، به سابقه کار بیش از ۳ سال نیاز داشتند؟

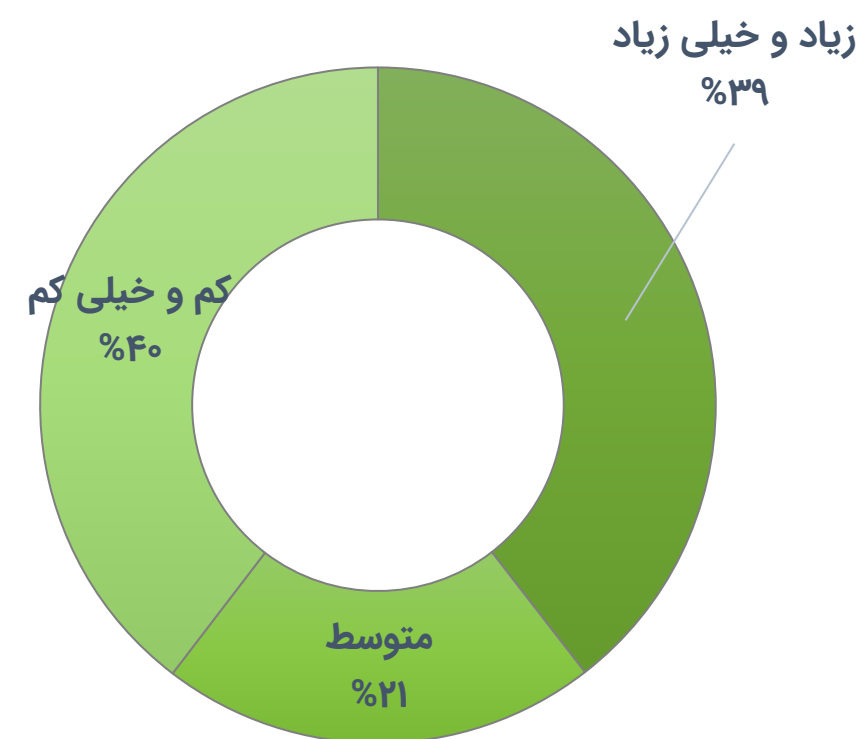
کارنیافته

به‌سختی کارنیافته

به‌راحتی کارنیافته

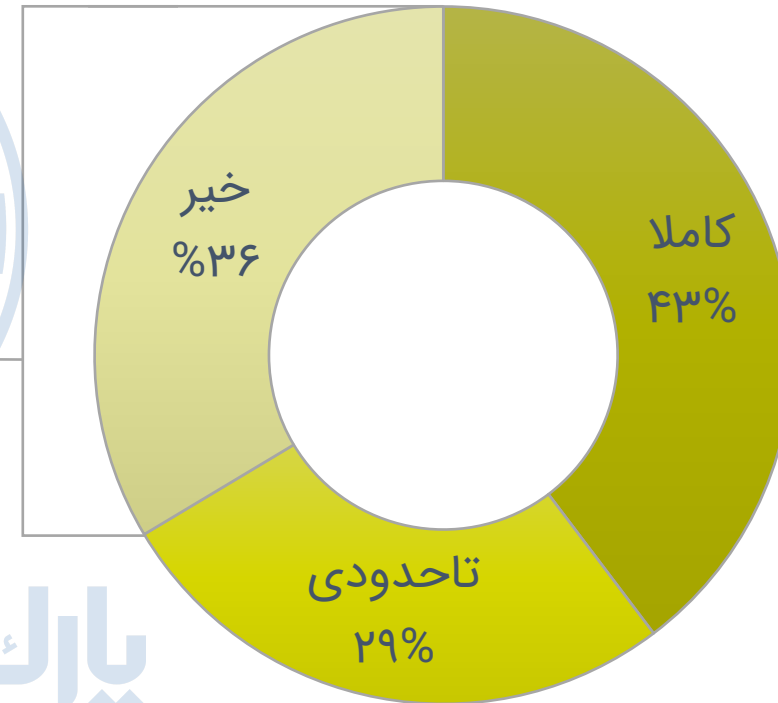
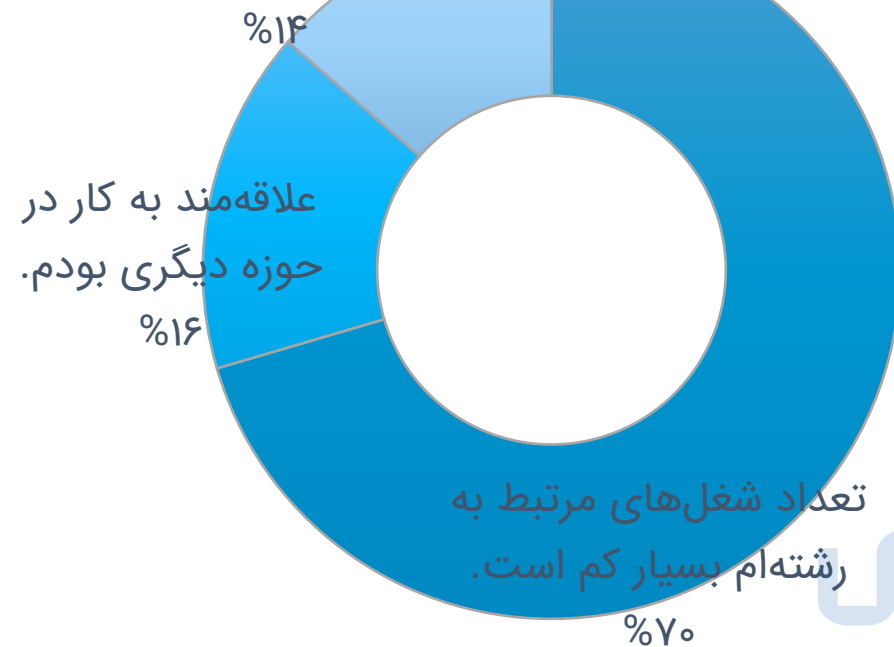

ارتباط شغل و رشته تحصیلی

چرا شغلی غیرمرتبط با تحصیلشان انتخاب کرده‌اند؟

آیا شغل و رشته تحصیلیشان به هم مرتبط است؟

اختلاف درآمد زیاد بود (مشاغل دیگر درآمد بیشتری داشتند).

۳۶٪ از افراد کار یافته، در شغلی نامتناسب با رشته تحصیلی‌شان کار می‌کنند. دلیل اصلی این افراد نیز، کم بودن شغل مرتبط با رشته‌شان است. تنها ۱۶٪ افراد، علاقه‌مند به رشته‌شان نبودند.

این نتایج نشان می‌دهد، اکثر افراد رشته تحصیلی‌شان را متناسب با علایق‌شان انتخاب می‌کنند، اما به دلیل کم بودن فرصت شغلی در آن حوزه یا کم‌درآمد بودن آن، به حوزه‌های دیگری روی می‌آورند.

پیشنهادهای پژوهشی آینده

پارک علم و فناوری

پیشنهادهای پژوهشی آینده

با توجه به نتایج این پژوهش، برخی از موارد نیازمند بررسی بیشتر هستند و برخی سوالات اولیه نیز بی‌پاسخ ماندند. بنابراین برای پژوهش‌های آتی، پیشنهادها زیر مطرح می‌شود:

- بررسی وضعیت اشتغال‌پذیری استان‌هایی به غیر از تهران، به صورت جداگانه
- بررسی اشتغال‌پذیری دانشجویان در رشته‌های تحصیلی مختلف
- دلایل کمبود شغل یا ازدیاد بیکاری در برخی رشته‌های تحصیلی خاص
- بررسی ارتباط بین رشته تحصیلی و شغل و عوامل موثر بر این مسئله
- بررسی اشتغال‌پذیری دانشجویان و فارغ‌التحصیلان از دید متخصصان منابع انسانی در سازمان‌ها

پارک علم و فناوری

پارک علم و فناوری

جمع‌بندی

در پژوهش حاضر، تلاش بر این بود تا به دید بهتری نسبت به وضعیت اشتغال‌پذیری در کشور برسیم و عواملی را بررسی کنیم که بیش از همه در صحبت‌های کارجویان به‌عنوان مولفه‌های موثر بر بیکاری از آنها یاد می‌شود.

نتایج پژوهش برخی از فرضیه‌های ما را تایید کرد و برخی دیگر نیز به بررسی بیشتری نیاز دارند. به‌طور کلی **فاصله میان آموزش‌های دانشگاهی و نیازمندی‌های بازار کار** را می‌توان اصلی‌ترین مولفه موثر بر اشتغال‌ناپذیر بودن افراد دانست. در ادبیات اشتغال‌پذیری نیز بر این مسئله تاکید شده که دانشگاه‌ها بیش از هر شخصیت حقیقی و حقوقی دیگری، می‌توانند بر توانمندی‌ها، مهارت‌ها و ویژگی‌های شخصیتی افراد تاثیر بگذارند و بر میزان اشتغال‌پذیری آنها بیافزایند.

همبستگی میان دانشگاه و بازار کار باید بیش از این بوده و دروس دانشگاهی با تغییرات تکنولوژیکی و به‌روز همسو شوند. پژوهش‌های بیشتری در حوزه اشتغال‌پذیری انجام شده که به بازطراحی و افزایش این همبستگی کمک خواهد کرد.

این مطالعات را می‌توانید در سایت پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی شریف بخوانید.